

PRIMĂRIA COMUNEI CHETRIȘ , RAIONUL FĂLEȘTI

CONSILIUL LOCAL CHETRIȘ

Anexa nr.1

**la decizia
Consiliului local**

___/___1 din _____.2016

„Aprobat”

**conform Deciziei Consiliului Local nr. ___ din _____
2017**

**_____, Zinaida Diaconu ,
primar**

semnătura, ștampila

„Actualizat”

conform Deciziei Consiliului Local nr. ___ din _____ 2017

**_____, Zinaida Diaconu,
primar**

semnătura, ștampila

„Actualizat”

conform Deciziei Consiliului Local nr. ___ din _____ 2018

**_____, Zinaida Diaconu ,
primar**

semnătura, ștampila

„Actualizat”

conform Deciziei Consiliului Local nr. ___ din _____ 2019

**_____, Zinaida Diaconu ,
primar**

semnătura, ștampila

„Actualizat”

conform Deciziei Consiliului Local nr. ____ din _____ 2020

_____, **Zinaida Diaconu**,
primar

semnătura, ștampila

PLAN STRATEGIC
de dezvoltare social - economică
a comunei Chetriș pentru anii 2016 - 2020
CHETRIȘ 2016

Biserica satului Chetriș cu Hramul Sfintului Ierarh Nicolae – 22 mai

Rîulețul Camenca

Gimnaziul din s.Chetriș – edificiu reconstruit cu o istorie de peste 100 ani

(în 1904 aici s-a deschis școală primară cu două clase)

Instituția preșcolară “ Muguraș ” - renovată în anul 2007 cu suportul FISM

Generația tânără de chetrișeni – moment de creație

Cuprins:

Introducere

1. Profilul comunității

1.1 Denumirea, poziția geografică a localității	11-12
1.2 Descrierea APL	12-13
1.3 Evaluarea infrastructurii locale (rețele edilitare, telecomunicații, rețele de transport, obiecte de menire socială)	14-15
1.4 Istoricul localității	16-17
1.5 Componenta stratului antreprenorial.....	17-18

1.6 Organizații neguvernamentale.....	18
1.7 Specificul localității: relief, ape, clima, resurse naturale. Starea mediului ambiant ...	18-20.
1.8 Bănci comerciale, Asociații de Economii și Împrumut.....	21
1.9 Mediu de informare.....	21
1.10 Turismul.....	21-25
1.11 Proiectele implementate în comunitate	25-26
1.12 Probleme stringente ale localității.....	26-27.

2. Planul strategic de dezvoltare a satului pentru anii 2016 – 2020

2.1 Viziunile dezvoltării comunei Chetriș pînă în anul 2016.....	27-29
2.2 Contradicțiile care afectează dezvoltarea comunei Chetriș	29-30
2.3 Direcțiile strategice de dezvoltare a comunei Chetriș	30-32
2.4 Evaluarea mediului intern și extern al comunității (SWOT)	32-35
2.5 Planul de activitate pentru cinci ani	36
2.5.1 Direcția strategică “Dezvoltarea infrastructurii sociale”	36-42
2.5.2 Direcția strategică “Dezvoltarea sectorului economic”	42-48
2.5.3 Direcția strategică “Amenajarea comunității și protecția mediului ambiant”	48-56
2.5.4 Direcția strategică “Dezvoltarea parteneriatului și informarea comunității”	56-65
2.6 Planul de acțiuni pentru primul an	65-69
2.6.1 Direcția strategică “Dezvoltarea infrastructurii sociale”	65-69
2.6.2 Direcția strategică “ Dezvoltarea sectorului economic ”	69 -72
2.6.3 Direcția strategică “Amenajarea comunității și protecția mediului ambiant”	72 -76
2.6.4 Direcția strategică “Dezvoltarea parteneriatului și informarea comunității”	76-82

3. Analiza riscurilor

3.1 Monitorizare, evaluare și audit	82
3.2 Etapele de monitorizare	83

4. Indicatori ai programelor	84
5. Anexe	84 -
	88

CUVANT INAINTE

Stimați cetățeni,

Recunoaștem nevoia unei viziuni, a unei perspective pe termen lung pentru un viitor comun, în care să ne regăsim ca membrii ai comunității, care să ne motiveze și să ne ghideze în stabilirea politicilor, priorităților de dezvoltare și a acțiunilor care trebuie întreprinse, a programelor și proiectelor prioritare pentru comunitatea noastră.

Înțelegem să valorificăm împreună, respectând principiile dezvoltării durabile resursele naturale, financiare, materiale, umane, tradițiile în scopul unei dezvoltări susținute, constante care să facă din comunitatea noastră una dintre cele mai frumoase și mai confortabile.

Pentru ca comunitatea noastră să ajungă așa cum ne dorim în 2020, este necesar ca în decursul acestei perioade, să adoptăm acea strategie care poate să transforme viziunea noastră de dezvoltare în realitate cu cele mai mici costuri.

Planul de dezvoltare al comunității 2016-2020 este un proiect inițiat de Consiliul Local în colaborare cu alte instituții din comunitate (școala, grădiniță, oficiul medicilor de familie, biblioteca comunitară, reprezentanți ai agenților economici din comunitate, societății civile, cetățeni din comunitate, care are ca scop stimularea dezvoltării integrate și armonioase a satului nostru.

Specificăm faptul că sursele de finanțare pentru proiectele propuse vor fi fondurile regionale, fonduri guvernamentale și fondurile proprii ale beneficiarilor precum și alte surse de finanțare.

Suntem conștienți că numai prin concentrarea acțiunilor noastre pe aceste proiecte prioritare viziunea noastră comună și obiectivele strategice stabilite vor putea fi atinse.

Primar,

Zinaida Diaconu

O comunitate performantă este rezultatul unei strategii reușit elaborată ...

INTRODUCERE

Strategia de dezvoltare economică și socială a comunei Chetriș pentru anii 2016-2020 a fost elaborată în scopul de a impulsiona procesul de dezvoltare a comunității, de a ghida efortul autorităților locale, sectorului asociativ, sectorului economic și al cetățenilor în soluționarea problemelor comunitare prin construirea unui parteneriat comunitar eficient.

Strategia economică și socială este un document complex, care are la bază documentele de programare:

locală – Strategia de dezvoltare socio-economică a raionului Fălești (2013 – 2020 ,

regională - Strategia de dezvoltare regională Nord 2010-2016,

națională - Strategia Națională de Dezvoltare ”Moldova 2020”; Strategia Națională de Descentralizare (2012-2015)[1],

strategii sectoriale de dezvoltare - Strategia energetică a Republicii Moldova până în anul 2030[2], Strategia Sectorială de dezvoltare a Întreprinderilor Mici și Mijlocii 2012-2020[3], Strategia de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural din Moldova 2014-2020;

europenă - Strategia Europa 2020, Strategia de Dezvoltare Durabilă a Uniunii Europene revizuită (2006).

Planul strategic de dezvoltare social-economică a comunei Chetriș a fost elaborat în mod participativ, prin implicarea reprezentanților tuturor grupurilor social demografice din comunitate. Participarea populației la elaborarea planului strategic de dezvoltare social-economică va contribui la creșterea spiritului de inițiativă a oamenilor din comunitate, la implicarea păturilor vulnerabile în procesul de luare a deciziilor și la responsabilizarea comunității pentru deciziile luate și pentru întreg procesul de dezvoltare. Totodată, implicarea tuturor actorilor din comunitate va spori gradul de dezvoltare a parteneriatului în rezolvarea problemelor comunitare.

Comitetul de Dezvoltare Locală (în număr de 25 persoane) a fost constituit pe baza propunerilor exprimate de cetățeni, care au nominalizat lideri locali în care au investit încrederea pentru a-i reprezenta și a le exprima doleanțele, astfel încât să fie acoperite toate domeniile de cuprindere a strategiei. Componenta finală a CDL a fost aprobată prin Dispoziția primarului nr.38 b din 5.12.2015 „Cu privire la organizarea și petrecerea seminarului de instruire și elaborare a Planului Strategic de dezvoltare social economic a satului pe o perioadă de 5 ani”.

Componenta CDL:

Nr.d/o	Numele, Prenumele	Funcția, instituția
1	Zinaida Diaconu	Primarul comunei Chetriș
2	Elena Ivanov	Secretarul Consiliului local Chetriș
3	Angela Rusu	Contabil – șef primăria Chetriș
4	Rodica Sacicov	Specialist în problemele percepției fiscale
5	Ivan Rotari	Specialist pentru reglementarea regimului funciar
6	Olesea Pantea	Asistent social
7	Natalia Gherman	Directorul gimnaziului Chetriș

8	Silvia Lupașcu	Șefa bibliotecii comunale ,
9	Ion Jornea	Director SRL „ Gruprijor – Agro ”
10	Lidia Rusu	Profesoară , consilier
11	Ioh Grosu	Pensionar, consilier
12	Constantin Lupașcu	Student (profesor)
13	Oxana Logan	Consilier local (învățătoare)
14	Liudmila Tăbîrța	Consilier , jurist
15	Mariana Cumpanici	Profesoară
16	Lucia Țurcanu	Educatoare
17	Victoria Ghemu	Director grădinița de copii
18	Ruslan Bistrița	Consilier , profesor
19	Dumitru Pascaru	Conducător auto primărie
20	Eugen Margină	Director IM
21	Sergiu Cumpanici	Paznic primărie
22	Silvia Voitic	Educatoare grădiniță
23	Marina Usic	Educatoare grădiniță
24	Ana Roznovan	Învățătoare
25	Nina Chiriac	Învățătoare

Necesitatea strategiei pentru dezvoltarea comunității:

- Stabilirea direcțiilor de dezvoltare economică, în conformitate cu posibilitățile și potențialul local și în armonie cu dezvoltarea economică a țării;
- Planificarea proiectelor de investiții, conform necesităților populației din localitate;
- Elaborarea și aplicarea politicilor publice privind amenajarea eficientă a teritoriului;
- Stabilirea politicilor publice de acțiune privind protejarea mediului;
- Elaborarea și aplicarea unor politici publice în domeniul social, care să asigure evoluția pozitivă în domeniul demografic, fixarea și dezvoltarea forței de muncă locale;
- Stabilirea politicilor publice de acțiune privind siguranța populației:

Planificarea strategică participativă a comunei Chetriș este inovativă pentru comunitate prin două elemente cheie relevante pentru acest proces: implicarea membrilor comunității la elaborarea strategiei de dezvoltare și metode noi de facilitare a procesului, care asigură în mare măsură participarea cetățenească.

S-a lucrat după metoda propusă de Simon Koolwijk, consultant al Institutului Afaceri Culturale din Olanda și adaptată de către specialiștii Fondului de Investiții Sociale din Moldova. Strategia de facilitare utilizată se bazează pe instrumente moderne de identificare a opiniei participanților: Metoda Discuției și Metoda Fundamentală de Seminar.

Metoda Discuției a fost utilizată la facilitarea conversației în grup și a permis participanților de a-și manifesta creativitatea și aprofunda clarviziunea fiecăruia, de a împărtăși experiența personală și de a extinde viziunea fiecăruia asupra subiectului, în final a permis atingerea consensului grupului și consolidarea acestuia.

Metoda Fundamentală de Seminar a fost utilizată în cadrul seminarului de elaborare a planului strategic și a permis concentrarea maximă a participanților pe idei, identificarea unui număr cât mai mare de opțiuni și luarea deciziilor conștientizate și acceptate de echipă.

Primul pas în procesul de planificare strategică a comunei Chetriș a fost stabilirea acordului inițial cu comunitatea care nu este altceva decât o înțelegere cu factorii de decizie interni cu privire la efortul general orientat spre elaborarea strategiei. Importanța implicării de la bun început a principalilor factori de decizie s-a manifestat prin sprijinul și angajarea ulterioară - oferirea de informații vitale pentru efortul de planificare – cine trebuie implicat, legitimare, evaluare, buget, spațiu de întrunire. Astfel la prima întrunire s-au identificat persoanele cu autoritate și competențe diverse din comunitate, s-a convenit asupra momentelor organizatorice, rolul de inițiator și lider al procesului de planificare strategică și l-a asumat primăria comunei Chetriș.

La următoarea etapă s-a evaluat mediul intern al comunității, folosindu-se abordarea dezvoltării în evoluție. S-a utilizat metoda focus-grupului pentru a identifica multitudinea de probleme ale comunității și actorii sociali competenți în rezolvarea lor, s-au colectat date statistice despre comunitate pentru a evalua posibilitățile acesteia.

Aceste două etape au permis de a pregăti comunitatea pentru procesul de elaborare a proiectului planului de activitate pentru o perioadă de 5 ani. Aceasta s-a realizat în cadrul unui atelier de planificare strategică cu o durată de 4 zile.

Elaborarea proiectului planului de activitate a fost abordat prin prisma viziunii succesului, aceasta asigurând atitudinea pozitivă a participanților la atelier și stabilind puncte clare de orientare și tendințe de dezvoltare.

Desfășurarea atelierului de planificare a inclus 4 sesiuni de lucru. Prima sesiune a fost dedicată discuției privind determinarea perspectivelor de dezvoltare ale comunității pe o perioadă de 5 ani, fiind definite viziunile membrilor comunității vizavi de viitorul satului Zăluțeni.

În sesiunea a doua s-au identificat problemele și obstacolele ce ar putea împiedica dezvoltarea dinamică a satului și s-a evaluat mediul intern și extern al comunității. Avantajele și dezavantajele au fost evaluate în mod realist, la aprecierea oportunităților și pericolelor s-a pus accent pe interesul și posibilitățile altor comunități, agenți economici, structuri de stat de a contribui la dezvoltarea satului, precum și la momentele negative care vin din afara comunității și asupra cărora comunitatea locală nu poate interveni, sau într-o măsură foarte mică poate contribui la diminuarea acestora.

Sesiunea a treia a inclus identificarea acțiunilor concrete ce ar putea diminua sau înlătura obstacolele identificate și de a fortifica avantajele comunității.

În sesiunea a patra, utilizând rezultate primelor trei sesiuni, s-a elaborat proiectul planului de activitate pentru 5 ani și planul de acțiuni pentru primul an de activitate. La această etapă s-a ținut cont de necesitatea conexiunii între planul strategic și alte planuri existente în comunitate – programele administrației publice, ale instituțiilor sociale – astfel, aceste acțiuni (programe de instruire, educație, culturale reparații curente, alte activități devenite tradiționale) au fost luate în considerație, dar n-au fost incluse în planul de activitate.

Și la etapa inițială, și de-a lungul întregului proces de planificare strategică s-au discutat în profunzime principiile planificării strategice, acest lucru fiind necesar pentru asigurarea compatibilității între abordările noi ale procesului de planificare strategică participativă și deprinderile tradiționale, bazate pe metode administrative, pe principiul „acțiune după indicație”.

În procesul de lucru s-a contat pe participarea substanțială a tuturor cetățenilor reieșind din interesul tuturor membrilor comunității pentru comunitate în ansamblu.

În planul strategic s-au inclus acțiuni de mobilizare a cetățenilor, de promovare a schimbărilor de atitudine față de valorile comunitare. Echipa de elaborare a planului și-a asumat angajamente de a iniția implementarea activităților planificate, constituind nucleul unui consiliu coordonator al realizării strategiei.

În acest context prima activitate de sensibilizare a membrilor comunității a fost punerea în discuție cu întreaga comunitate a proiectului elaborat și organizarea audierilor publice. Această formă a consultărilor publice a fost eficientă prin numărul mare de participanți, oferind publicului posibilități să comenteze asupra prevederilor planului.

A finalizat procesul de elaborare a planului strategic cu activități de legitimare a acestuia: punerea în discuție la ședința consiliului local și adoptarea lui. Astfel prin decizia nr. ___/___ din ___ _____ 2016 strategia de dezvoltarea a comunității pînă în anul 2020 a fost pusă în aplicare.

Prezentul plan de dezvoltare reprezintă cadrul legal pentru inițierea și implementarea unor proiecte de dezvoltare durabilă a comunității, ce vor putea fi duse la îndeplinire nu doar de către autoritățile locale, ci de către toți membrii comunității, utilizând posibilitățile de finanțare locale și externe.

În acest context Consiliul Local își propune următoarele **obiective generale** pentru dezvoltarea economico – socială a comunei în **perioada 2016 – 2020:**

- Ridicarea standardului de viață al locuitorilor comunei.
- Sprijinirea dezvoltării economice prin promovarea parteneriatului public-privat și crearea de oportunități și facilități atractive pentru potențialii investitori autohtoni sau stră
- Promovarea unei agriculturi performante și revigorarea spațiului rural.
- Dezvoltarea și diversificarea serviciilor publice oferite cetăț
- Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii fizice și a celorlalte utilități publice.
- Protecția mediului înconjurător, dezvoltarea și reabilitarea infrastructurii de mediu.
- Valorificarea potențialului turistic local.

Materializarea activităților, planificate în Direcțiile strategice vor duce la realizarea următoarelor **obiective specifice:**

- Dezvoltarea mediului de afaceri.
- Îmbunătățirea calității serviciilor de educație.
- Protecție socială a persoanelor dezavantajate.
- Perfectarea serviciilor medicale.
- Agricultură și dezvoltare rurală.

- Turism
- Infrastructură și gospodărie comunală.
- Protecția mediului înconjură
- Păstrarea valorilor, cultura, culte, tradiții.
- Integrare europeană.

PARTEA I. Profilul comunității

- **Denumirea, poziția geografică a localității**

Comuna Chetriș , raionul Fălești

Denumirea localității:

Satul Chetriș este situat pe râulețul Camenca , afluent al râului Prut , la 27 km de or. Fălești, la 53 km or. Bălți și 167 km până la Chișinău, 29 km de stația de cale ferată Fălești. La Nord satul este mărginit de teritoriul satului Moara Domnească , raionul Glodeni , la Sud – s. Călinești , raionul Fălești , la Vest – hotarele Republicii Romania , județul Botoșani , comuna Tabăra , la Est – teritoriul satul Vișoara raionul Glodeni . Satul Chetriș este traversat de traseul Republican Chișinău – Fălești – Costești . Distanța până la punctul vamal Costești Stânca este de 46 km., până la punctul vamal Sculeni - 40 km .

Poziția geografică:

Satul Chetrișul Nou este situat la 7 km de satul Chetriș în centrul terenurilor agricole ale comunei , la 34 km de or. Fălești, la 60 km or. Bălți și 174 km până la Chișinău, 36 km de stația de cale ferată Fălești. La Nord satul este mărginit de teritoriul satului Moara Domnească , raionul Glodeni , la Sud – s. Logofteni , raionul Fălești , la Vest – satul Chetriș , raionul Fălești , la la Est – teritoriul satul Ciuciulea , raionul Glodeni . Satul Chetriș Nou are legătură cu satul Chetriș printr-un drum de țară , care traversează terenurile agricole ale comunei .

Fondul funciar total constituie 11844 ha, inclusiv:

	-	Teren proprietate a satului – 116 ha
Suprafața totală:	-	Teren proprietate privată – 671 ha
	-	Pădure (fișii forestiere) – 3,65 ha

N/o	Criteriu	Descriere	Unitate de măsură
		971 din care :	
		- arabil 671	
	Suprafața agricolă	- pășuni 222	ha
		- livezi 67	
		- vii 18	
		- porumb- 180	
		- cartofi -10	
	Suprafața cultivată	- legume -10	ha
		- grâu/secară 210	
		- floarea soarelui -160	
		- porumb-540	
		- cartofi – 200	
		- legume – 140	
	Producția agricolă vegetală	- grâu -630	tone
		- pomi fructiferi- 1340	
		- poamă – 36	
		- floarea soarelui - 480	
		- bovine – 157	
		- porcine – 270	
	Numărul de animale	- ovine -305	unit.
		- caprine – 180	
		- cabaline – 80	

Conform datelor statistice din 2015, populația comunei Chetriș numără – 1601 locuitori. Majoritatea absolută a locuitorilor sunt moldoveni, dar sunt și ucraineni, ruși , bulgari , găgăuzi . Toți locuitorii sunt de religie ortodoxă.

Tabloul demografic general:	Vârsta	Total	Populație stabilă		Plecați peste hotare	
			Bărbați	Femei	Bărbați	femei
	0-6 ani	176	92	75	5	4
	7-17 ani	301	145	140	7	9
	18-25 ani	155	66	68	12	9
	26-62 ani	793	345	424	17	7
	63-80 ani	145	70	71	2	2
	81 și peste	31	15	16	0	0
	TOTAL	1601	733	794	43	31

În localitate nu există cale ferată, distanța pînă la calea ferată este de 29 km (St.Fălești).

Infrastructura fizică: Lungimea totală a drumurilor este – 12,87 km : din ele asfaltate - 2,0 km - drum de importanță național traseul Chișinău – Costești – Stinca ; pietruite , varianta albă - 0 km

Primarul satului DIACONU ZINAIDA – activează în calitate de primar timp de 1 an. Este la primul mandat . Studii superioare, specialitate – metodică învățămîntului primar .

•
Descrierea APL

Administrația publică locală Chetriș este reprezentată de un personal competent, cu o bogată experiență în domeniu.

Autorinățile administrației publice locale sunt:

- Consiliul Local ca autoritate deliberativă
- Primăria ca autoritate executivă.

Consiliul Local a fost ales la alegerile locale din 2015, este compus din 11 consilieri.

Componența Consiliului Local:

1. COVAȘNIUC Tatiana – profesoară gimnaziu ;
2. BISTRIȚA Ruslan , profesor Liceul Teoretic Călinești ;
3. GROSU Ion – pensionar ;
4. JORNEA Ion –director SRL „Gruprijor – Agro ”;
5. IVANOV Igor – inginer mecanic ;
6. MAMAI Oleg - felcer URGENȚA Fălești ;
7. MORCOV Vasile – director IMSP CS Chetriș ;
8. PACICOVSCHI Vadim - silvicultor ;
9. TABĂRȚA Liudmila - jurist;

10.RUSU Lidia – profesoară gimnaziu

11.LOGAN Oxana – învățătoare gimnaziu

Funcționarii primăriei Chetriș :

1. DIACONU Zinaida - Primarul comunei Chetriș
2. IVANOV Elena - Secretarul Consiliului local
3. RUSU Angela - Contabil – șef primăria
4. SACICOV Rodica - Specialist în problemele perceperii fiscale
5. ROTARI Ivan - Specialist pentru reglementarea regimului funciar

BUGETUL LOCAL anul 2015 , anul 2016

Anul 2015 :

Venituri – 1 588,8 mii lei.

Cheltuieli: - 1 585,8 mii lei

Nr. d/o	Denumirea grupelor	Mii lei
1	Aparatul administrativ	420,3
2	Grădinița de copii	903,2
3	Contabilitatea centralizată	27,2
4	Biblioteca comunală	64,0
5	Măsuri culturale	10,0
6	Amenajarea teritoriului	15,0
7	Proiect apă- canalizare	46,9
8	Deserviciul primăriei	83,1
9	Fondul de rezervă	15,1

10	Alte cheltuieli	1,0
	TOTAL cheltuieli	1 588 , 8

Anul 2016 :

Venituri – 1 745 ,7 mii lei.

Cheltuieli: - 1 745 ,7 mii lei

Nr. d/o	Denumirea grupelor	Mii lei
1	Aparatul administrativ	511,0
2	Grădinița de copii	944,7
3	Contabilitatea centralizată	28,9
4	Biblioteca comunală	64,2
5	Măsuri culturale	15,0
6	Amenajarea teritoriului	72,9
8	Deserviciul primăriei	92,4
9	Fondul de rezervă	16,6
	TOTAL cheltuieli	1 745 , 7

1.3.Evaluarea infrastructurii locale (rețele edilitare, telecomunicații, rețele de transport, obiecte de menire socială)

Rețele edilitare

Este elaborat proiectul de gazificare a satului Chetriș cu conectarea tuturor instituțiilor social-economice la sursă (gimnaziul , grădinița de copii , centrul medicilor de familie , biserica , primăria , agenții economici : SRL „GRUPRIJOR - AGRO ” , I.I.”BOTNARI ”) Este în derulare implementarea proiectului „Alimentarea cu apă , evacuarea și epurarea apelor uzate din s.Chetriș , raionul Fălești . (Etapa I – Apeduct se finisează și pînă la finele anului va derula Etapa II Canalizare) cu susținerea Fondului Ecologic Național cu conectarea tuturor instituțiilor social- economice la sursă de apă (gimnaziul , grădinița de copii , centrul medicilor de familie , , biserica, primărie , agenți economici ,....).

Telecomunicații: rețeaua telefonică, acoperirea cu telefonie mobilă

La rețeaua telefonică a Î.S. „Moldtelecom” sunt abonate 371(350 – telefonie fixa , 20 – radiotelefon) de gospodării din 525 locuibile în rest majoritatea dispun de telefonie mobilă. În 2006 a fost reconstruită rețeaua de telefonizare cu modernizarea stației de telefoane. Acest fapt a permis majorarea numărului abonaților. Acoperirea cu telefonie mobilă este bună . În anul 2006 a fost construită stația de telefonie mobilă I.S. „Moldtelecom ”. Satul Chetrișul Nou nu este telefonizat. Legătură telefonică este posibilă numai prin telefonie mobilă . De calculatoare dispun 190 de locuitori dintre care 170 au acces la internet, instituțiile social economice (gimnaziu , grădinița de copii , primăria , biblioteca publică , centrul medicilor de familie , oficiul poștal) sînt conectate la internet .

Rețele de transport

Rută funcțională auto de maxi-taxi tranzit și viciversa pe traseul Chetriș – Fălești - Chișinău, zilnic prin comuna Chetriș circulă transportul public de pasageri conform rutelor tranzit :

Costești - Chișinău la orele 4.15

Cobani - Chișinău la orele 6.00

Ciuciulea - Chișinău la orele 6.20

Viișoara - Chișinău la orele 12.15

Balatina - Chișinău la orele 13.30

Chișinău – Glodeni la orele 14.10

Rută funcțională de maxi-taxi pe traseul Chetriș – Fălești și Fălești –Chetriș două ture : 7.45 și 11.45 și ruta : Chetriș - Chișinău la orele 5.20 și viciversa

Servicii de asistență socială

În comunitate activează pe lângă primărie un asistent social comunitar și un lucrător social . La deservirea lucrătorului social sînt 6 persoane singuraticice în etate , care necesită sprijin în activitățile cotidiene de zi cu zi . 28 persoane . Activitatea asistentului social comunitar este un adevărat colac de salvare în depășirea situațiilor de mare dificultate pentru 28 familii - beneficiari de ajutor material , 53 familii - beneficiari de ajutor social , 60 - familii beneficiari de ajutor pentru perioada rece a anului . În perioada 2013 – 2015 în conlucrare cu OOCB „ Holaland – Help ” cu sediul în or.Bălți a fost acordat ajutor material 70 familii social – vulnerabile din comună Chetriș care a constat în 2 tone de îmbrăcăminte , produse alimentare .

Numărul și tipul obiectelor de menire socială

În comuna Chetriș activează următoarele obiecte de menire social-culturală:

1. **Gimnaziul Chetriș** . Capacitatea totală 100 locuri, în anul de studii 2015-2016 numărul elevilor a fost de 156 (activitatea se desfășoară în două schimburi) . În anul 2014-2015 școala a fost reparată capital : a fost schimbate ușile , ferestrele și acoperișul cu suportul bugetului școlii care se află la autogestiune și consiliului raional Fălești , costul microproiectelor a constituit 547388,72 lei. Sunt angajați 17 profesori.
2. **Grădinița de copii Chetriș** . Capacitatea 80 locuri, la moment frecventează grădinița 62 de copii. . Starea tehnică a clădirii este bună . În anul 2007 grădinița a fost reparată capital cu suportul FISM , costul microproiectului a constituit 908 000 lei.
3. **Biblioteca publică** . Este amplasată în fosta incintă a primăriei, dispune de 3 camere, nu este sală de lectură, fondul de carte este învechit, în ultimii ani parțial a fost completat. Este angajată o persoană. În anul 2015 a fost implementat microproiectul „

NOVATECA ” cu suportul căreia a fost dotată cu trei calculatoare și tehnică performantă : xerox , scanner, printer, fax , a fost conectată la Internet .

4. **Centrul de Sănătate Chetriș** . Este amplasat într-o clădire separată, a fost reparată capital în anul 2004 cu suportul FISM , activează 2 medici de familie și 7 asistente medicale. Funcționează staționarul de zi cu laborator și cabinet fizioterapeutic . Este dotată cu tehnică de calcul și conexiune Internet . Starea tehnică a clădirii este foarte bună
5. **Oficiul poștal** . Este amplasat în încăpere separată , împreună cu stația telefonică sunt angajate 2. persoane. Starea tehnică a clădirii este satisfăcătoare, deservește 265 pensionari și invalizi totodată și toți locuitorii satului.
6. **Biserica ortodoxă** În sat funcționează biserica ortodoxă Sfântul Ierarh Nicolae construită în anul 1867 cu hramul Bisericii „ Sfântul Nicolae ” sărbătorit pe 22 mai , aprobat prin Decizia consiliului comunal nr.05 /05 din 21 august 2004 , unde au posibilitatea de a merge la biserică toți creștinii ortodocși. În anul 2012 a fost implementat un microproiect „Amenajarea terenului adiacent bisericii și a două fântâni publice ” în sumă de 120 mii lei finanțat de Fondul Ecologic Național . Datorită lui a fost amenajată curtea bisericii : a fost montat trotuarul , sădiți copaci , arbuști , flori , construit o porțiune de gard , construită o masă și scaune sub acoperiș , veceu)

Activități culturale:

- Hramul satului, la data de 22 mai ,cînd se sărbătorește Sfântul Ierarh Nicolae în numele căruia este sfințită biserica din sat . Sărbătoare începe cu serviciul divin în biserica satului la care participă populația comunei , personalitățile notorii ale satului ,primarul , consilierii locali , după masă este organizată o programă bogată în numere artistice și competiții sportive care se încheie cu hora satului .
- Festivalul Festivalul prieteniei este organizat de Gimnaziul Chetriș în parteneriat cu Primăria s. Chetriș,Asociația „Vent d’Est”, Țurcanu Victor(proprietar de teren unde are loc festivitatea) pentru toți copiii și tinerii din instituțiile preuniversitare din Republica Moldova,doritori să participe,precum și persoane de vîrstă mai înaintată. Festivalul se desfășoară în două zile . În prima zi este organizat Concursul cîntecului francez și Tradiții și obiceiuri populare din zona Prutului de Mijloc. A doua zi doritorii de a face excursii pe locurile turistice din zonă (Zimbrărie, Țara Bîtlanilor, Suta de Movili, Peștera de la Butești, Mănăstirea Tureatca, Bazinul Stînca-Costești,Movila funerară din Chetriș(mileniul IV-III ÎH) și au la dispoziție transport, primesc gratuit un ghid din grupul profesorilor gimnaziului .

1.4 Istoricul localității

Harta topografică „Republica Moldova ” (Kiev 1998) ne arată o salbă de sate mai mari și mai mici , înșirate ca niște mărgele frumoase pe-un fir de drum , care , de fapt , e o magistrală auto destul de bună , de-a lungul Prutului , în jos , și care de la Cobani pînă la Pruteni se ține ceva mai departe de valea inundabilă a râului – frontieră . Tîmp de două secole și jumătate ale ființării sale Chetrișul de astăzi a mai fost și Chetroasa , și Chetros , și Pietriș , stă și el în această „salbă” după Moara - Domnească , atrăgînd spre sine și un șir de case din Călinești .Lîngă Chetriș , pe malul stîng al r.Camenca , specialiștii au dat peste o vatră de sat părăsit din prima jumătate a mileniului IV î.Hr.. în sec. X-IX î.Hr. și în sec.IX – XII d.Hr.

Satul Chetriș apare menționat documentar în 1772 – 1773 cu 23 curți , apoi iar dispare din atenția textelor scrise . În anul 1803 se află în posesia Mănăstirii Cetățuia. În 1812 – 1813 avea biserică de nuiele , unsă cu lut , făcea parte din județul Iași. În 1814 aici își afla refugiul preotul Matvei Sinchevici , care , văduv , fugise din s. Cuconești cu fiica sa de 5 ani și numai cu niște desagi.

În 1817 avea deja 40 gospodării țărănești , în 1830 avea deja 64 de curți . Peste zece ani crește pînă la 83 de case cu 396 de suflete (191 bărbați și 205 femei) așa îl prezintă listele de localități ale Imperiului Rus (Sankt –Petersburg , 1861) – Chetriș , sat mănăstiresc pe r. Camenca , situat la 42 verste de Bălți .

În 1876 Mănăstirea Sfîntul Mormînt avea aici 373 desetine de pămînt . În 1905 Filip , fiul preotului Grigore Moșneaga din Chetriș absolveste Seminarul Teologic din Chișinău și mai capătă pămînt și țărani - în 1892 ei lucrau 722 desetine .

În 1902 se deschide aici și o școală de alfabetizare. În 1910 era deja o localitate mare – 132 de gospodării , 937 locuitori . Funcționa școală parohială. Dicționarul statistic al Basarabiei din anul 1923 atestază Chetrișul cu 280 de case , cu 786 de locuitori . Satul avea moară de apă , școală primară , 2 cîrciume . Înstituția română „ Casa Noastră ” mai împrumietărește 176 de locuitori cu 656 ha de pămînt și în anul 1933 satul numără 1134 locuitori . La numărătoare din 10 noiembrie 1940 în liste figurează 1078 de oameni: 1058 români moldoveni , 13 ucraineni și 7 ruși .

În războiul din 1941 – 1945 au căzut în lupte 42 bărbați . Mulți săteni au murit în anii foametei din 1946 – 1947 . Apoi au urmat deportările . La 1 august 1949 satul rămase cu 963 locuitori . Sa format colhozul „ Stalin ” . În 1956 în Chetriș apare un mic spital rural .

Recensămînturile din 1979 și 1989 înregistrează 1468 și respectiv 1460 de locuitori .

În anul 1996 în satul Chetriș a fost organizată Cooperativa agricolă de producere „Camca”. Suprafața de teren arabil de care dispunea gospodăria a fost de 850 ha, inclusiv teren arabil 798 ha, plantații multianuale 52 ha (inclusiv livezi 52 ha). Activitatea de bază a cooperativei a fost creșterea culturilor agricole: cerealiere, floarea soarelui, sfecla de zahăr, tutunul și legumele. Gospodăria agricolă nu a avut legături comerciale externe, realizarea producției și procurarea materialelor necesare efectuindu-se prin intermediul organelor de stat specializate.

În anul 1997, conform obiectivelor programului „Pămînt”, a Codului funciar și a altor legi a Republicii Moldova, țărani și alte categorii de cetățeni au fost împrumietăriți cu pămînt și alte bunuri ale gospodăriei agricole. Astfel, 150 cetățeni au format gospodării țărănești , 520 ha de cote de pămînt sînt arendate de SRL „Gruprijor - Agro ”. În noiembrie 2000 satul avea 1457 locuitori , care vețuiau în 618 gospodării , o clinică de sector , un bar , o carieră de nisip

Astăzi SRL „Gruprijor - Agro” este cel mai important agent economic local.. Numărul scriptic anual de lucrători – 50 persoane. Anual produce culturi agricole în volum de peste 3,2 -3,5 mln. lei. Culturile de bază constituie: grâu de toamnă, orz de primăvară, orz de toamnă , flarea soarelui . Culturile de grupă I ocupă peste 400 ha. Anual sunt însămîntate cu floarea soarelui peste 150 ha . Suprafața livezilor a crescut 62 ha .Baza tehnică este satisfăcătoare. În ultimii ani gospodăria a investit peste 2 milioane lei pentru procurarea tehnicii noi : combină , 2 tractoare marca MTY – 892 , două cultivatoare ,semănătoare , trei pluguri , utilaj pentru

moară de grâu , utilaj pentru brutărie . Sînt în curs de dare în exploatare moara și brutăria .
A amenajat o sală pentru diferite festivități și un disco – bar . Indicii anuali obținuți de către SRL „ Gruprijor – Agro ” sunt medii pe raion.

Satul Chetrișul - Nou , parte integrală a comunei Chetriș a fost atestat pentru prima oară la 29 august 1835 . Destinul acestui sat nu a fost tocmai fericit . Situat pe malul unui pîrîiaș fără nume , mai bine zis al unei rîpe cu un fir de apă , care ba apare , cînd plouă , ba dispăre ., cînd se lasă zile dogorîtoare , dar , oricum , adună în calea ei scurtă către riulețul Camenca 2 mici heleștee . Într-un document din Arhiva Națională a Republicii Moldova este pomenit cu denumirea Chetroș Odaia , adică Odaia Chetroș , siliște alăturată satucului Chetroș, denumire veche a Chetrișului de azi . Moșie stăpînită de Mănăstirea Sf.Sava din Iași , se aflau 5 bărbați, provizoriu supuși austrieci. În anul 1979 și 1989 îl atestază cu 14 locuitori și respectiv 2 locuitori. . Astăzi localitatea Chetrișul Nou are o singură casă , unde locuiesc pe timp de vară copii și nepoții ultimului cetățean al satului Chetrișul Nou ,veteranul Grosu Nicolae , care a decedat la 14.04.2014 la o vîrstă de aproape 94 ani. Distanța de la Călinești - 12 km , de la Chetriș – 7 km , drum de țară șerpuint pe moșiile satului .

Cronologie:

1772 – 1773 cu 23 curți ;

1803 se află în posesia Mănăstirii Cetățuia

1812 – 1813 avea biserică de nuiete , unsă cu lut , făcea parte din județul Iași.

1814 aici își afla refugiul preotul Matvei Sinchevici

1817 avea deja 40 gospodării țărănești ,

1830 avea deja 64 de curți .

1840 crește pînă la 83 de case cu 396 de suflete (191 bărbați și 205 femei)

1876 Mănăstirea Sfîntul Mormînt avea aici 373 desetine de pămînt .

1892 se lucrau 722 desetine .

1905 Filip , fiul preotului Grigore Moșneaga din Chetriș absolvește Seminarul Teologic din Chișinău și mai capătă pămînt și țărani .

1902 se deschide aici și o școală de alfabetizare.

1910 era deja o localitate mare – 132 de gospodării , 937 locuitori .Funcționa școală parohială. 1923 se atestază Chetrișul cu 280 de case , cu 786 de locuitori . Satul avea moară de apă , școală primară , 2 cîrciume .

1933 satul număra 1134 locuitori.

1940 în liste figurează 1078 de oameni: 1058 români moldoveni , 13 ucraineni și 7 ruși .

1941 – 1945 au căzut în lupte 42 bărbați .

1946 – 1947 Mulți săteni au murit în anii foametei. Apoi au urmat deportările .

1 august 1949 satul rămase cu 963 locuitori . Sa format colhozul „ Stalin ” .

1956 în Chetriș apare un mic spital rural .

1979 recensământul înregistrează 1468 locuitori

1989 recensământul înregistrează 1460 de locuitori

1996 în satul Chetriș a fost organizată Cooperativa agricolă de producere „Camca”.

2000 satul avea 1457 locuitori

2003 se organizată SRL „ Gruprijor – Agro ” .

- **Componența stratului antreprenorial**

În comunei Chetriș sectorul antreprenorial este reprezentat de către 8 agenți economici:

N/o	Denumirea întreprinderii	Anul constituirii	Domeniul de activitate/servicii	Numărul de angajați
	SRL „GRUPRIJOR –AGRO ”;	2003	Agricultură – comerț	50
	I.I. „Botnari”	2000	Magazin bar	7
	I.I. „Tomaș Eduard”	2003	Magazin mixt	3
	SRL „ Danichitandri ”	2015	Magazin mixt	2
	MoldTelecom,	2004	Servicii informaționale : telefon , internet	1
	Oficiul Poștal	1960	Deservirea populației	2
	Deținător de patentă Sacicov Rodica ,	2010	Vînzări cu amănuntul	1
	Deținător de patentă Cimbriciuc Raisa	2015	Vînzări cu amănuntul	1

Principalele restrângeri ale agenților economici din agricultură sunt următoarele:

- Lipsește piața de desfacere bine determinată și planificată. Ca rezultat, producătorii agricoli nu au unde își realiza produsele obținute.
- Procesul de creditare a producătorilor agricoli este foarte anevoios și îndelungat.

- Prețurile la motorină și piese de schimb sunt exagerate.

1.6. Organizații neguvernamentale

Sectorul asociativ este la un nivel incipient de dezvoltare, fiind reprezentat numai prin Asociația Părinților și Pedagogilor din s. Chetriș și Organizația Obștească „Chetriș”.

Asociația Părinților și Pedagogilor din s. Chetriș a fost creată în anul 2004 cu scopul de a contribui la dezvoltarea socială a comunității. Scopurile ei sînt : activizarea și dezvoltarea comunității prin elaborarea și implementarea diferitor programe social – economice și culturale , asigurarea durabilității gimnaziului .Pe perioada ei de activitate au fost realizate următoarele măsuri : Construcția unei fîntîni pe teritoriul gimnaziului , a fost reparat capital acoperișul școlii și acoperit cu țîșlă metalică și schimbate ușile și ferestrele .

Organizația Obștească „Chetriș” este o organizație a părinților și educatorilor grădiniței de copii „Muguraș” . În perioada de activitate au fost realizate următoarele acțiuni cu impact comunitar: implementarea microproiectului de reparație capitală a grădiniței de copii , asigurarea cu inventar moale, asigurarea cu mobilier, amenajarea terenului de jocuri , procurarea echipamentului tehnic, concursuri și diverse activități de antrenare a copiilor . Organizația a fost înregistrată la nivel local în anul 2005.

1.7. Specificul localității: relief, ape, clima, resurse naturale. Starea mediului ambiant

1.7.1. Relieful:

Conform raionării geomorfologice terenurile comunei Chetriș fac parte din microforma de relief numită Lunca Prutului , din zona naturală de luncă cu vegetația și lumea animală respectivă.

Teritoriul reprezintă un relief ondulat.

Apele freatice pe cumpene și pe versanți se află la adîncime medie, în zona de protecția a râului Camenca și riului Prut – la adîncime mică .

Teritoriul comunei Chetriș se caracterizează cu o climă moderată continentală, cu iarnă scurtă și comparativ caldă, cu vară lungă și călduroasă. Cantitatea anuală de precipitații este de 450-500 mm.

Teritoriul satului se află în zona de silvostepă, în păduri crește stejarul, teiul, arțarul, frasinul.

1.7.2. Rețeaua hidrografică:

Apele freatice pe cumpene și pe versanți se află la adîncime medie, în zona de protecția a râului Camenca și riului Prut – la adîncime mică .

În comună există 113 de fîntîni de mînă, calitatea apei în acestea nu corespunde tuturor cerințelor față de apa potabilă. Hotarul satului cît și a raionului , țării cu satul Tabăra , județul Iași , România este rîul Prut cu ape curate datorită faptului că în perioada sovetică nu au fost construite fabrici , uzine pe malurile lui . Barajul Costești – Stîncă se află la distanța de

aproape 70 km . Rezerwația Naturală de Stat „ Pădurea Domnească ” este despărțită de sat prin râulețul Camenca .

1.7.3.Clima:

Teritoriul comunei Chetriș se caracterizează cu o climă moderată continentală, cu iarnă scurtă și comparativ caldă, cu vară lungă și călduroasă. Cantitatea anuală de precipitații este de 450-500 mm.

1.7.4.Resurse naturale :

Teritoriul satului se află în zona de silvostepă, în păduri crește stejarul, teiul, arțarul, frasinul. Pădurile comunei Chetriș țin parte componentă a Rezervației Naturale de Stat „ Pădurea Domnească ”

1.7.5.Comori ale naturii :

Comunitatea are multe și frumoase comori naturale, numeroase zone cu peisaje sălbatice, colțuri de natură adevărată, puțin modificate de om. Natura e mai consecventă și mai darnică aici decât în alte părți, și aceasta datorită nu numai tezaurului național, pe care l-am avut, dar și unei gospodării mai judicioase.

1.7.6.Starea mediului ambiant

Există poligon de deșeurii autorizat în jurul căruia este planificat plantarea unui gard verde și a unui dig de protecție pentru stoparea scurgerilor de impurități în râulețul Camenca după ploile mari . Starea sanitară a satului mai este afectată de atitudinea și cultura joasă a unor locuitori față de depozitarea deșeurilor. Sîntem la început de cale în organizarea activității Intreprinderii Municipale „ CHETRIȘ - SERVICE ” care a fost fondată la 12.11.2015 prin Decizia consiliului local. În timpul cel mai apropiat sunt preconizate activități de montare a tomberoanelor , containerelor pentru colectarea separată a deșeurilor.

1.8 Bănci comerciale. Asociații de Economii și Împrumut

Pe teritoriul satului la moment nu activează filiale sau reprezentanțe ale băncilor comerciale.

- **Mediu de informare**

Informarea locuitorilor are loc prin mijloacele tradiționale: mass media națională – presa, televiziunea națională, radioul național, există publicația raională „ PATRIA MEA ” – publicație periodică a Consiliului raional Fălești , fondată în 20 noiembrie 2003 care apare o dată în săptămîină Conform informației oferite de oficiul poștal 212 persoane sunt abonate la ziare și reviste. În Noiembrie 2015 a fost fondat de Consiliul Raional Fălești un post de radio pe lângă Consiliul Raional . Până la moment activează prin pagina WEB , dar se duc tratative de a obține frecvență radio național . De calculatoare dispun 190 de locuitori dintre care 170 au acces la internet, instituțiile social economice (gimnaziu , grădinița de copii , primăria , biblioteca publică , centrul medicilor de familie , oficiul poștal) sînt conectate la internet . 30 % gospodării au conectare la Internet .

Turismul Chetriș-Suta de movile-30km

„O Sută de Movile” prezintă un peisaj de o mare valoare științifică și estetică. Unii savanți au remarcat că „O Sută de Movile” („Centum Monticuli” după Dimitrie Cantemir”) este unicul loc din Europa, unde sunt concentrate într-un număr atât de mare recife submarine ale Mării Mediteraneene - bazin de apă terțiar, ce acoperea pe atunci teritoriul de azi al Republicii Moldova cu vreo 20 de milioane de ani în urmă. Alți savanți consideră că movilele s-au format datorită alunecărilor de teren și prăbușirilor.

Acest peisaj unicat este situat pe versantul văii Prutului, la sud-sud-est de satele Braniște și Avrămeni din jud. Bălți. „O Sută de Movile” are o lungime de 8 km și o lățime de 2,3-1,7 km, iar originalitatea lui este imprimată de mulțimea microformelor de relief - peste 3500 de movile, cu precădere alungite, pronunțate, cu pante abrupte și înălțimi de la 1-3 m până la 30 m („Movila țiganului”).

Peisajul cuprinde 6 terase ale Prutului, marcate de la altitudinea de 50-60 m a luncii până la 160-170 m a versantului și se desfășoară pe o suprafață de cca 1600 ha. Fâșiile dintre rândurile de movile sunt ușor vălurite. Movilele și rândurile formate de ele sunt paralele cu lunca Prutului.

Chetriș-Peștera de la Butești-35 km

E o stinca foarte pitorească și interesantă. Se afla aproape de extremul sud-est al lanțului de toltre din lunca Prutului. În partea dinspre satul Butești a stincii se afla o peștera cu adâncimea de aproximativ 9 metri (oamenii din partea locului marturisesc că ea patrunde mai adânc în recif) și are înălțimea de 2,5 metri. În popor circula diverse legende despre ea. În una se spune că mulți oameni au pătruns în peștera, dar nimeni nu a dat de capatul ei deoarece frica îi întoarce înapoi. Se mai vorbește că doi sateni nu s-au mai întors din ea. Încercând să deschidă o ușă de metal la care au ajuns au înghețat pe loc. O altă legendă spune că în peștera din stinca Buteștiului a trăit cândva Svidrigailo, fratele regelui decedat al Lituaniei, care a fost nevoit să-și parasească meșteșugurile din cauza că a pierdut lupta pentru tron. Ziua el ciobănea la un oarecare Neagu, iar noaptea se ascundea în labirinturile peșterii, căci era urmărit de trimisii noului rege, care hotărâse să-i omoare pe toți rivalii săi. Anca, fiica cea mai mare a lui Neagu, îi aducea zilnic mincare. Anume ea i-a salvat viața atunci când îi dăduseră de urmă doi calai travestiți în călugari. Peste un timp, Svidrigailo totuși a reușit să ajungă rege al Lituaniei. Anca a fost luată la curtea regală, iar Neagu a devenit cel mai bogat om din Butești.

Într-adevăr, peștera din stinca de lângă Butești ascunde multe taine ale trecutului. Săpăturile efectuate de arheologi mai mulți ani în urmă, într-un colț al acestei peșteri, au pus la dispoziția savanților multe unelte de lucru și resturi de bucatărie ale oamenilor preistorici din epoca veche de piatră și din evul mediu.

Un timp stinca de la Butești a început să fie intens valorificată, pentru a se extrage piatră din ea. În anul 1963, în timpul dobândirii calcarului, în peretele din dreapta al defileului, format din piraiasul Camincuta (afluent al Camencii), în rezultatul unei explozii puternice, la suprafața au apărut o multime de oase, fosile de animale, printre care unele erau afumate, altele arse, și câteva obiecte de cremene, ce pareau să fie prelucrate. Specialiștii paleontologi sosiți la fața locului, au cercetat minutis obiectele cu pricina și au ajuns la concluzia că s-a descoperit o așezare omenească din epoca veche de piatră. Curând ipoteza savanților sa confirmat pe deplin. La un capăt al stincii a fost descoperită "gura" unei peșteri carstice, formată în urma dizolvării substanțelor calcaroase solubile. Interiorul ei era umplut cu pietre mari de calcar, pământ și lut argilos, în care se aflau oase străvechi de animale. Astfel sa constatat că în timpul exploziei a fost deteriorată partea posterioară a peșterii.

Chetriș-Țara bîtlanilor-15 km

Țara bîtlanilor se află în preajma satului Balatina și a satului Cobani, raionul Glodeni, în pădurea de stejari din lunca râului Prut. Țara bîtlanilor este parte componentă a unei rezervații mari „Pădurea domnească”, suprafața totală a căruia depășește 6 mii de hectare.

Suprafața pădurii de stejar, unde-și fac cuiburile 3 tipuri de bîtlani nu este foarte mare – circa 1 hectar. Însă, nicăieri în Moldova nu ve-ți putea vedea pe un teritoriu atît de mic o populație atît de mare de păsări, care mai de care mai frumoase.

Populația bîtlanilor constă din trei specii: stîrcul cenușiu (*Ardea cinerea*), stîrcul de noapte (*Nycticorax nycticorax*), egreta mică (*Egretta garzetta*), numărul total de păsări care-și fac cuiburile aici, potrivit diverselor estimări constituie de la 500 pînă la 1000 de exemplare. În rezervație predomină stîrcul cenușiu.

Pădurea inundabilă care se întinde de-a lungul malului stîng al Prutului este foarte pitorească, deosebit de frumoasă primăvara, cînd poienile se scaldă în flori, dar și toamna tîrziu, cînd bogăția culorilor te vrăjește.

Pădurea arată mai modest în locurile unde-și fac cuiburile păsările, iar acest lucru este legat nemijlocit de acel fapt, că bîtlanii își au cuiburile aici de mulți ani.

De obicei stîrcii își fac cuiburile pe crengile imense din vîrfurile stejarilor, care au circa 20 de metri și chiar mai mult. Păsările preferă bifurcațiile crengilor, acolo își fac cuiburile, dar preferă să stea pe crengile goale și adesea uscate, de unde le este mai ușor să vadă pericolul în cazul în care se apropie.

Chetriș-Zimbrăria-7 km

Neapărat ar trebui să vizitați Zimbrăria, care se află pe teritoriul rezervației „Pădurea Domnească”, în apropierea satului Moara Domnească, unicul loc din

1. Moldova, unde puteți admira zimbrul.

Zimbrăria reprezintă un ocol cu suprafața de 32 de ha. La moment sunt cinci zimbruri, care reprezintă o superbă atracție turistică. Zimbrul a fost adus în

1. Moldova pe 19 august 2005 în baza unui acord interstatal cu Polonia.

Chetriș-Mănăstirea Tureatca-5 km

Astăzi am fost la o mănăstire care se află chiar în mijlocul unei păduri imense, la numai 15 km de malul Prutului, în raionul Fălești, mănăstirea cu hramul “Adormirea Maicii Domnului” din comuna Călinești, zisă după o denumire mai veche “Tureatca”. Istoria mănăstirii este veche dar din păcate nu se cunosc decât unele date despre activitatea ei. Trecutul aprig nu a lăsat nici o filă scrisă din istoria mănăstirii care să ateste etapele activității așezământului monahal în decursul secolelor. Documentația mănăstirii se află la Iași.

Prima atestare a mănăstirii Tureatca, aflată în preajma localității Călinești este atestată în anul 1774. Se consideră că a fost ctitorită de către contele Rumeanțev. Mănăstirea a fost

reconstruită de 6 ori. Astăzi este o mănăstire de maici, cu hramul „Acoperământul Maicii Domnului”.

Distanța pînă la :

Chetriș-Suta de movile-30km ;

Chetriș-Peștera de la Butești-35 km ;

Chetriș-Țara bitlanilor-15 km ;

Chetriș-Zimbrăria-7 km ;

Chetriș-Mănăstirea Tureatca-5 km.

Oiective turistice:

- Biserica parohiala cu hramul Sfintul Ierarh Nicolae .
- Mănăstirea Tureatca
- Zimbrăria din RNS “Pădurea Domnească ”
- Muzeul satului
- Cimitirul vechi
- Primăria comunei
- Chetrișul Nou – sat pe calea dispariției) ultimul locuitor a decedat în anul 2014)
- Rîul Camenca
- Rîul Prut
- Panorama satului de pe dealul Lutăriei

Satul Chetriș a dat mari personalități ale istoriei naționale între care amintim:

- Regretatul Gheorghe Rusu (25.10.1938 – 09.12.2014) a stat mulți ani în fruntea spitalului republican pentru copii .În 2002 fost numit director general al Companiei Naționale de Asigurări în Medicină. începând cu 1 iulie 2003, a implementat principiile fundamentale ale asigurărilor obligatorii de asistență medicală în raionul-pilot Hâncești, ca din 1 ianuarie 2004, proiectul să fie extins pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Gheorghe Russu este cavaler al “Ordinului Republicii” și ordinului “Gloria Muncii”.
- Tudor Leahu (n.4 apr.1938) profesor la universitatea Comercială din Moldova , doctor în economie a publicat peste 170 de lucrări , inclusiv 5 monografii și 7 broșuri .
- Ala Menșicov - Vutcărau (n.9 februarie 1961) . Este actriță a [teatrului „Eugene Ionesco”](#), interpretînd numeroase roluri și bucurîndu-se de aprecierea publicului și a criticilor de teatru.Pentru activitatea sa, Ala Menșicov a obținut mai multe premii, printre care: Marele premiu pentru Cel mai Bun One-Man-Show Feminin, «Femeile lui Picasso. Jacqueline» (Festivalul Internațional de Teatru GALA STAR, Bacău, România, 2006); Cel mai bun rol feminin, «Elisabeta I», după Paul Foster (Gala Premiilor UNITEM, 2006); Cel mai bun rol feminin (Festivalului Internațional de Teatru BITEI '94); Premiul II pentru «Agrișul» de A.P.Cehov, (Concursul declamatorilor «A. P. Cehov» Moscova, Federația Rusă, 1985) etc.

- Sofia Bolduratu (n.9 martie 1939) cunoscut pedagog din RM , lector la Universitatea Pedagogică “Ion Creangă ” , a publicat circa 50 de lucrări științifice. A participat la elaborarea Programului complex de stat pentru asigurarea funcționării limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Moldova . A activat în calitate de consultant principal în secția de probleme sociale a Cancelariei de Stat a Republicii Moldova .
- **Proiecte implementate în comunitate**

N/o	Anul impl.	Finanțator	Costul total (lei)	Inclusiv contribuția comunității (lei)	Anul impl.	Finanțator	
1.		Reparația capitală a Centrului de Sănătate din s.Chetriș	2004	Fondul de Investiții Sociale din Moldova	415 040	62 256	1600 persoane
2.		Reparația capitală a grădiniței de copii din s.Chetriș	2007	Fondul de Investiții Sociale din Moldova	908 000	136 200	615 persoane
3.		„Amenajarea terenului adiacent bisericii și a două fântâni publice ”	2012	Fondul Ecologic Național	120 000	18 000	750 persoane
4.		Programul Novateca	2014	<i>Asociației Obstesti Reprezentanta din Republica Moldova a Consiliului pentru Cercetari si Schimburi Internationale "IREX"(AO IREX)</i>	44 313,12	gratuit	600 persoane
5.		Creșterea activității de siguranță a vieții în valea râului Prut ”	2015	Consiliul Raional	231138, 36	Folosință	150 persoane
6.		Alimentarea cu apă , evacuarea și epurarea apelor uzate din s.Chetriș , raionul Fălești .	2013 -2016	Fondul Ecologic Național	18 496 532	2 774479,8	530 gospodării
Total		6 proiecte			20195023,48	2 990935,8	

•

Problemele stringente ale localității

În cadrul etapei de pregătire a elaborării planului strategic s-au organizat discuții în grupuri ținută după metoda focus-group. Facilitatorii locali au fost instruiți în utilizarea acestei metode în cadrul primei întruniri în comunitate și au lucrat conform ghidului focus-grupului. S-au organizat 6 întruniri, moderate de către Zinaida DIACONU – primarul cu aparatul primăriei, IVANOV Elena – secretarul Consiliului local cu consilierii locali, GHERMAN Natalia directorul gimnaziului cu profesorii, Victoria Ghemu – directorul grădiniței de copii, cu angajații și părinții, DOGOTARU Olga, pensionar cu persoanele în etate, ROTARI Ivan, specialist pentru reglementarea regimului funciar – cu agenții economici și gospodăriile țărănești, LUPAȘCU Constantin, mecanizator - reprezentanții societății civile, BISTRIĂA RUSLAN -, consilier – cu tineretul .. În cadrul acestor discuții au fost identificate următoarele probleme ale comunei Chetriș :

- Drumurile locale și de acces sunt în stare avariată;
- Bugetul local nu permite rezolvarea problemelor sociale;
- Finistarea proiectului „Alimentarea cu apă, evacuarea și epurarea apelor uzate din s.Chetriș, raionul Fălești ”
- Comuna nu este gazificată ;
- Nivelul de șomaj, în deosebi în rândurile tinerilor este ridicat, nu sunt locuri de muncă suficiente și bine remunerate;
- Producătorii agricoli din teritoriu se confruntă cu grave probleme privind desfacerea producției: prețuri mici, imposibilitatea de a se lansa pe piețe externe;
- Tehnică agricolă și utilajul sunt învechite,
- Utilizarea tehnologiilor învechite în prelucrarea terenurilor agricole, creșterea culturilor agricole;
- Prețuri exagerate la materia primă: resurse energetice, combustibil, piese de schimb;
- Rata înaltă a dobânzilor pentru creditele în agricultură;
- Primăria nu este înzestrată cu echipamentul tehnic informațional;
- Nu există local pentru Cămin cultural.
- Gimnaziul din localitate își desfășoară activitatea în două schimburi din lipsă de spațiu ,
- Îmbunătățirea condițiilor la grădinița de copii „Mugurel”
- Îmbunătățirea condițiilor la gimnaziu
- Îmbunătățirea condițiilor la Oficiul Medicilor de Familie
- Îmbunătățirea condițiilor de activitate a bibliotecii comunale
- Deschiderea unei farmacii
- Îmbunătățirea condițiilor de activitate a angajaților primăriei pentru prestarea unor servicii de calitate cetățenilor comunei .

PARTEA II. Planul Strategic de Dezvoltare a satului pentru anii 2016 - 2020

2.1 Viziunile dezvoltării comunei Chetriș pînă în anul 2020:

Obiectivul: identificarea realizărilor comunității comunei Chetriș pînă în anul 2020

1.Gimnaziu amenajat

- Anexa la gimnaziu construită

- Teren la gimnaziu amenajat
- Teren minifotbal amenaja

2. Iluminarea stradală funcțională

- Drumuri reparate
- Drumuri în variantă albă finisate
- Iluminarea străzilor finisată
- satul Chetriș iluminat
- pod reparat peste râul Camenca

3. Poligon de deșeuri funcțional

- Poligon de deșeuri amenajat
- Poligon de deșeuri deplasat și amenajat
- Poligon de deșeuri funcțional

4. Centrul pentru bătrâni funcțional

- cantină socială deschisă
- cantină socială funcțională

5. Satul gazificat

- sat gazificat
- gazoduct construit
- instituții sociale conectate la traseul de gaz
- agenți economici conectați la traseul de gaz

6. Cimitir amenajat

- Teritoriul curat
- Morminte amenajate
- Gard reparat periodic

7. Turismul rural dezvoltat

- Zonă turistică amenajată
- Muzeul satului deschis
- Casa muzeu deschisă
- Muzeul istoric deschis
- Muzeu finisat
- Ecoturism promovat
- Agroturism dezvoltat
- Turism dezvoltat

8. Acoperișul primăriei reparat

9. Sat amenajat

- Sat amenajat
- Rîu amenajat
- Fîntîni reparate , amenajate

10. Parteneriat stabilit

- Servicii internet calitativ prestate
- Radiou local deschis
- Parteneriat stabilit
- Pagină WEB elaborată

11. Farmacie deschisă

- Farmacie deschisă
- Stomatologie funcțional

12. Grădiniță dotată

- Blocul alimentar reparat
- Grădiniță dotată cu inventar
- Bloc alimentar la grădiniță amenajat
- Grădiniță reparată
- Teren de joc la grădiniță amenaja

13. Parc de agrement amenajat

- Scenă la aer liber construită
- Teren de fotbal construit
- Teren de joacă amenajat
- Teren de joacă construit
- Stadion amenajat
- Sală de sport comunală construită
- Parc de agrement amenaja

14. Centru cultural deschis

- Centru resurse tineret deschis
- Centru cultural deschis
- Costume naționale procurate
- Bibliotecă comunală reparată și dotată

15. Punct de colectare a cerealelor finisat

- Minifabrică deschisă
- Punct de colectare a cerealelor finisat
- Venituri mari și salarii decente
- Brutărie finisată
- Casă de deservire deschisă
- Oficiul poștal calitativ amenajat

16. Apeduct și canalizare finisate

2.2 Contradicțiile care afectează dezvoltarea comunei Chetriș

Obiectivul: Identificarea obstacolelor care ar putea împiedica realizarea viziunilor identificate

1. Instabilitate politică în țară

- respectarea slabă a legislației
- corupția , birocrăția
- instabilitatea politică
- reforme interminabile
- respectarea slabă a legislației

2. Susținerea slabă a afacerilor private

3. Salarii mici

- Locuri puține de muncă
- Salarii mici

4. Costuri mari

- Costuri mari la materiale și servicii
- Costuri mari la materialele de construcții

5. Mentalitate învechită

- Implicarea slabă a populației
- Pasivitatea populației
- Indiferența pronunțată a populației
- Interes scăzut al populației
- Responsabilitate mică a populației
- Nivelul cultural scăzut
- Participarea scăzută a populației
- Mentalitate învechită

6. Susținerea slabă a liderilor formali și nonformali

7. Economie slab dezvoltată

8. Migrația masivă

- Natalitatea scăzută
- Natalitate mică
- Migrație masivă

9. Parteneriat slab dezvoltat

- Realizarea parțială a promisiunilor electorale

- Ducerea în eroare a populației
- Parteneriat slab dezvoltat

- Inhibiția oamenilor
- Parteneriat slab dezvoltat
- Susținerea slabă a inițiativei
- Utilizarea slabă a resurselor existente

10. Acces slab la informație

- Lipsă de informație
- Cunoașterea slabă a legislației
- Informare slabă
- Acces slab la informație

11. Încredere mică în ziua de mâine

- Susținerea mică a familiilor tinere
- Încredere mică în ziua de mâine

12. Suport mic financiar

- Surse financiare limitate
- Surse autohtone puține
- Suport financiar mic

2.3 Direcțiile strategice de dezvoltare a comunei Chetriș

Obiectivul: Identificarea direcțiilor strategice

1. Promovarea exemplurilor pozitive

- Susținerea inițiativei populației
- Identificarea liderilor neformali
- Susținerea activă a cetățenilor
- Implicarea activă a populației
- Identificarea unor lideri
- Întilniri frecvente cu specialiști

2. Informarea calitativă a populației

- Constituirea unui post de radio
- Întilniri frecvente cu specialiști
- Convingerea populației
- Motivarea populației

3. Respectarea legii de către toți

- Implementarea calitativă a reformelor
- Micșorarea corupției,
- Diminuarea corupției
- Cunoașterea bună a legislației
- Micșorarea corupției prin cunoașterea legii

4. Organizarea concursurilor comunitare

5. Colectarea informațiilor

- Organizarea paginii WEB

- Colectarea informației despre servicii și materiale

6. Întilniri frecvente cu organele superioare

- Întilniri frecvente cu parlamentarii

7. Prestarea serviciilor populației

- Procurarea materialelor calitative

8. Acordarea unor facilități întreprinderilor private

- Înființarea unor miniîntreprinderi
- Susținerea antreprenorilor
- Promovarea agriculturii intensive
- Implementarea agriculturii intensive
- Utilizarea tehnologiilor moderne
- Încurajarea afacerilor private
- Atragerea investitorilor străini
- Susținerea activă a afacerilor private
- Utilizarea tehnologiilor performante

9. Susținerea familiilor tinere

- Acordarea ajutoarelor familiilor tinere

10. Susținerea specialiștilor

- Recalificarea specialiștilor

11. Dezvoltarea capacităților de negociere

12. Utilizarea resurselor existente

DIRECȚIILE STRATEGICE ELABORATE:

1. Dezvoltarea infrastructurii sociale

2. Dezvoltarea sectorului economic

3. Amenajarea comunității și protecția mediului

4. Dezvoltarea parteneriatului și informarea comunității

2.4 Evaluarea mediului intern și extern al comunității (analiza SWOT)

Pentru a avea o imagine clară asupra comunei, pentru a genera o strategie de dezvoltare fezabilă, în urma validării informațiilor culese, s-a realizat o analiză SWOT, metodă de lucru prin care s-au identificat punctele tari, punctele slabe, amenințările și oportunitățile.

Punctele tari reprezintă avantajele competitive ale satului, care pot deveni factori interni ai dezvoltării sale.

Punctele slabe sunt factorii care pot deveni obstacole sau amenințări în calea dezvoltării satului ele pot fi de natură economică, socială, legislativă, financiară, de mediu etc.

Punctele slabe și punctele tari se consideră a fi factori interni ai comunei, iar amenințările și oportunitățile se consideră a fi factori externi.

Oportunitățile sunt factori externi care facilitează dezvoltarea avantajelor competitive ale comunei Chetriș.

Amenințările sunt factori externi nefavorabili dezvoltării, care duc la pierderea avantajelor competitive ale acestuia.

Punte tari (S)

- terenuri agricole pretabile pentru culturile cerealiere și legumicultură
- fauna bogată
- grad de poluare a solului și a aerului scăzut
- potențial turistic semnificativ
- comuna dispune de arii naturale nepoluate
- existența personalului calificat sau policalificat
- integrarea în câmpul muncii a forței de muncă existente,
- personal didactic calificat la disciplinele de învățământ
- există grădiniță
- există gimnaziu
- există bibliotecă
- există manifestări culturale consacrate
- cor bisericesc cu tradiție
- există o tradiție a sărbătorilor comunitare ce animă viața socială
- există rețea de telefonie

- există Internet
- există Centru de Sănătate
- există în comună activități economice în domeniul unor activități de comerț

Puncte slabe (W)

- resurse de mediu insuficient folosite
- emigrarea forței de muncă în străinătate
- lipsa inițiativei din partea tinerilor
- proces de îmbătrânire demografică
- capacitate scăzută de reînnoire demografică
- densitate redusă a populației
- corelarea deficitară a cererii cu oferta de pe piața de muncă
- decalaj între pregătirea oferită de școală și cerințele pieței muncii
- insuficienta implicare din partea consiliilor locale în dezvoltarea serviciilor comunitare pentru copil și familie, la nivelul comunității
- insuficienta dezvoltare a unui sistem de protecție socială pentru tineri cu vârsta peste 18 ani care părăsesc sistemul de protecție socială a copiilor precum și pentru persoanele victime ale violenței domestice
- parteneriate slab dezvoltat între școală și mediul de afaceri

- insuficienta armonizare a sistemului educațional post gimnazial cu cerințele pieței muncii și dezvoltării viitoare a societății
- migrarea tinerilor spre orașe mari, pentru continuarea studiilor
- lipsa programelor, proiectelor de reconversie profesională
- dotarea precară a unităților de învățământ cu echipamente și materiale
- insuficienta racordare la tehnicile moderne
- nevalorificarea potențialului generat de cadrul geografic
- surse de finanțare modeste a activităților de sport și agrement
- lipsa sau slaba calitate a infrastructurii specifice activităților turistice acolo unde există un potențial ridicat de resurse naturale.
- Lipsa de organizații de promovare a turismului
- infrastructura de acces către obiectivele turistice este slab dezvoltată
- lipsa de educație a populației din mediul rural privind posibilitatea practicării turismului rural și absența pachetelor turistice pe acest segment
- slaba reprezentare a turismului de nișă în zonă
- număr redus de agenți economici, IMM-uri
- lipsa investitorilor
- lipsa canalizare
- lipsa serviciului public de colectare a resturilor menajere din gospodării (gunoi menajere)
- drumuri neasfaltate
- lipsa aleilor
- lipsa locurilor de joacă pentru copii
- lipsa refugiilor în stațiile de autobus

- lipsa televiziunii prin cablu

Oportunități (O)

- peisaj ce permite dezvoltarea turismului
- schimbarea structurii de vârstă a populației din comună, prin programe ce încurajează stabilirea tinerilor în mediul rural
- dezvoltarea învățământului la distanță
- inițierea și dezvoltarea unor parteneriate educativ – culturale cu unități de învățământ, prin intermediul programelor de cooperare trans-frontalieră
- organizarea de schimburi culturale
- modernizarea unităților de învățământ
- existența unor meșteri populari capabili să transmită cunoștințele lor tinerilor
- posibilitatea organizării de festivaluri tematice
- amenajarea unui spațiu destinat evenimentelor festive (nunți, botezuri, pomeni etc.)
- promovarea echipei de fotbal
- desfășurarea unor activități de agrement
- valorificarea potențialului turistic
- valorificarea artizanatului
- organizarea unor campanii de informare și promovare a agroturismului și a turismului rural
- regimul silvic, reglementat legal, poate avea efecte favorabile asupra mediului și turismului
- perspectiva găzduirii turiștilor conduce la îmbunătățirea dotărilor
- potențial de dezvoltare a unor parteneriate /asocieri între unități administrativ – teritoriale cu interese comune pentru dezvoltarea turismului

- extinderea intravilanului, a perimetrului construibil
- atragerea investitorilor prin oferirea de terenuri concesionabile, disponibile
- înființarea unui mini abator cu magazin de desfacere
- dezvoltarea sectorului agricol pentru fermierii tineri
- menajarea unui spațiu de desfacere a legumelor
- instalarea unei minifabrici de prelucrare și ambalare a produselor agricole cu mecanizme performante

Amenințări (T)

- lipsa stațiilor de epurare a apelor uzate
- slaba dotare a structurilor care să intervină în situația unui dezastru ecologic
- dificultăți economice majore în susținere costurilor de investiție în domeniul protecției mediului pentru agenții economici și autorități
- lipsa programelor de calificare/recalificare profesională destinate persoanelor din comună
- mentalitatea că nu se poate face nimic concret fără bani – nu există coeziune socială
- nu există persoane care să reprezinte interesele comunității în mod organizat și pe o perioadă lungă de timp
- populație cu deficit de natalitate (balanță negativă natalitate – mortalitate)

- migrarea forței de muncă calificate și mai ales înalt calificate către țările membre ale UE
- rețea de comunicare (Internet) și transport slab dezvoltată, pentru facilitarea învățământului la distanță, a logisticii implicate de eventuale schimburi culturale
- lipsa de informare a cadrelor specializate, cu privire la oportunitățile și modul de accesare și gestionare a unor fonduri destinate educației și culturii
- număr mic de actori sociali interesați de aspectele educativ-culturale ale tineretului, fapt ce duce la proasta gestionare sau imposibilitatea de a susține logistic diferite proiecte de resort
- estomparea sau dispariția unor obiceiuri specifice sărbătorilor religioase și/sau laice
- lipsa fondurilor destinate modernizărilor necesare a fi efectuate unităților de învățământ și a unităților culturale (cămine culturale, biserici, monumente etc.)
- slaba promovare a sportului și a agrementului
- absența sau proasta gestionare a infrastructurii necesare desfășurării sportului și agrementului
- investiții scăzute în domeniul turismului
- insuficienta folosire a oportunităților acordate turismului rural
- lipsa fondurilor necesare inițierii și/sau finalizării unor lucrări ce vizează infrastructura comunei
- lipsa politicilor specifice de promovare și vânzare a produselor agricole locale

2.5 PLANUL DE ACTIVITĂȚI

PENTRU IMPLIMENTAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE A COMUNEI CHETRIȘ , RAIONUL FĂLEȘTI

ÎN URMĂTORII 5 ANI (2016 – 2020)

2.5.1 Direcția strategică: Dezvoltarea infrastructurii sociale

Nr. d/o	Denumirea activității	Perioada (anul)	Costul	Resurs
---------	-----------------------	-----------------	--------	--------

		2016	2017	2018	2019	2020	(lei)	Locale
1.	Imbunătățirea condițiilor de studiu în gimnaziu .						522 000	129 550
1.1	Repararea sobelor	+	+	+	+	+	1 000	1 000
1.2	Repararea tavanelor în clase și în antreu		+				50 000	7 500
1.3	Repararea pardoselilor în clase și antreu		+				100 000	15 000
1.4	Consolidarea pereților externi			+			50 000	7 500
1.5	Dotarea cu tehnică de calcul			+			84 000	12 800
1.6	Amenajarea terenului sportiv	+					10 000	10 000
1.7	Amenajarea terenului gimnaziului	+					5 000	5 000
1.8	Repararea gardului gimnaziului				+		22 000	22 000
1.9	Dotarea cu echipament sportiv					+	30 000	10 000
1.10	Dotarea cu mobilier în clase				+		50 000	7 500
1.11	Dotarea cu materiale didactice					+	30 000	5 000
1.12	Complectarea bibliotecii gimnaziului cu literatură artistică și metodică	+	+	+	+	+	15 000	15 000
1.13	Reparații curente	+	+	+	+	+	75 000	11 250
2.	Imbunătățirea condițiilor de lucru în grădiniță .						475 000	105 500
2.1	Reparația acoperișului la blocul alimentar		+				130 000	20 000
2.2	Dotarea blocului alimentar cu mobilier și utilaj			+			50 000	7 500
2.3	Confecționarea și montarea stelajelor la depozit	+					20 000	20 000
2.4	Dotarea cu mobilier a sălilor de grupă	+	+				40 000	10 000
2.5	Dotarea dormitoarelor cu paturi			+			60 000	9 000
2.6	Extinderea bazei tehnice de instruire		+				50 000	7 500

2.7	Reparația fașadei blocului alimentar					+	60 000	9 000
2.8	Amenajarea unui veceu în interior	+					10 000	10 000
2.9.	Conectarea la apă și canalizare	+					5 000	5 000
2.10	Reparații curente	+	+	+	+	+	50 000	7 500
3.	Imbunătățirea condițiilor de activitate în Centrul de Sănătate.						316 000	61 000
3.1	Deschiderea unei farmacii		+				50 000	7 500
3.2	Dotarea farmaciei cu utilaj necesar		+				50 000	7 500
3.3	Deschiderea cabinetului stomatologic				+		50 000	7 500
3.4	Dotarea cabinetului stomatologic cu utilaj necesar					+	100 000	15 000
3.5	Asigurarea cu cadre		+	+			1 000	1 000
3.6	Reparația curentă la blocul existent	+	+	+	+	+	50 000	7 500
3.7	Conectarea la apeduct și canalizare	+					5 000	5 000
3.8	Amenajarea unui veceu interior	+					10 000	10 000
4.	Amenajarea centrului cultural comunitar polifuncțional .						995 700	550 700
4.1	Crearea grupului de inițiativă	+					100	100
4.2	Legiferarea ca proprietate a primăriei a edificiului fostului magazin	+					2 000	2 000
4.3	Reparația capitală a edificiului	+	+				300 000	50 000
4.4	Conectarea la apeduct și canalizare	+					5 000	5 000
4.5	Amenajarea terenului	+					5 000	5 000
4.6	Dotarea cu mobilier		+				30 000	30 000
4.7	Asigurarea cu cadre profesioniste		+				10 000	10 000
4.8	Promovarea anuală a festivalului tradițional „Festivalul Prieteniei ”	+	+	+	+	+	40 000	40 000
	Deschiderea cercurilor după interese : Cercul de dans		+	+	+	+	44 200	44 200
4.9	Cercul folcloric		+	+	+	+	44 200	44 200
	Cercul vocal		+	+	+	+	44 200	44 200

	Cercul de instrumentiști	+	+	+	+	44 200	44 200
	Deschiderea secțiilor sportive :						
	Tenis de masă	+	+	+	+	44 200	44 200
4.10	Dans sportiv	+	+	+	+	44 200	44 200
	Cercul de șah și dame	+	+	+	+	44 200	44 200
	Centrul de forță pentru tineret	+	+	+	+	44 200	44 200
4.11	Dotarea cu utilaj și echipament sportiv	+				100 000	30 000
4.12	Procurarea costumelor naționale pentru cercurile de folclor și dans popular	+				150 000	25 000
5.	Asigurarea cu cadre comunitare					53 300	53 300
5.1	Crearea grupului de inițiativă	+				100	100
5.2	Analiza situației existente și identificarea necesarului de cadre pentru o perioadă de 5-7 ani	+				100	100
5.3	Orientarea profesională către specialitățile necesare comunității	+	+	+	+	100	100
5.4	Recalificarea cadrelor existente conform necesității comunității	+	+	+	+	24 000	24 000
5.5	Susținerea specialiștilor performanți	+	+	+	+	5 000	5 000
5.6	Ridicarea calificării specialiștilor existenți	+	+	+	+	24 000	24 000
6.	Amenajarea centrului sportiv – comunitar					339 500	189 500
6.1	Crearea grupului de inițiativă	+				200	200
6.2	Atribuirea și legifierea sectorului de teren pentru terenul sportiv comunitar conform Deciziei Consiliului Local	+				2 000	2 000
6.3	Elaborarea unei schițe de amenajare a terenului sportiv	+				1 000	1 000
6.4	Elaborarea devizului de cheltuieli	+				200	200
6.5	Identificarea surselor financiare	+				100	100
6.6	Plantarea arborilor în jurul terenului	+				3 000	3 000

6.7	Dotarea cu echipament sportiv							100 000	25 000
6.8	Asigurarea cu cadre profesionale							1 000	1 000
	Deschiderea secțiilor sportive : fotbal							44 000	44 000
6.9	Volei							44 000	44 000
	Atletică ușoară							44 000	44 000
6.10	Instalarea gardului în jurul terenului							100 000	25 000
7.	Îmbunătățirea condițiilor de activitate a bibliotecii comunitare							68 100	68 100
7.1	Reparația ușilor și ferestrelor	+						25 000	25 000
7.2	Reparația tavanelor		+					2 000	2 000
7.3	Reparația pardoselilor		+					5 000	5 000
7.4	Procurarea mobilierului nou					+		10 000	10 000
7.5	Reparația și amenajarea intrării în bibliotecă		+					5 000	5 000
7.6	Amenajarea terenului prin dotare cu bănci						+	10 000	10 000
7.7	Deschiderea cercului de lectură „ Ora poveștilor”						+	100	100
7.8	Dotarea cu literatură artistică	+	+	+	+	+		10 000	10 000
7.9	Schimb de experiență bibliotecile performante din țară și peste hotare.	+	+	+	+	+		1 000	1 000
8.	Amenajarea muzeului satului							135 200	60 200
8.1	Identificarea și legiferarea edificiului pentru muzeu						+	100	100
8.2	Reparația capitală a edificiului și clădirii auxiliare						+	100 000	25 000
8.3	Identificarea unei persoane responsabile de muzeu						+	100	100
8.4	Dotarea cu tehnică de calcul						+	10 000	10 000
8.5	Procurarea vitrinelor și mobilierului						+	10 000	10 000

8.6	Colectarea și procurare exponatelor de la populație	+	+	+	+	+	5 000	5 000
8.7	Amenajarea terenului			+			5 000	5 000
8.8	Procurarea și montarea băncilor pentru teren					+	5 000	5 000
9.	Îmbunătățirea și diversificarea serviciilor se asistență socială comunitară .						155 200	27 700
9.1	Crearea grupului de inițiativă	+					100	100
9.2	Analiza situației existente	+					100	100
9.3	Deschiderea unei cantine sociale			+			50 000	7 500
9.4	Deschiderea unui centru de acordare a serviciilor de menaj persoanelor în vîrstă singuratice (spălarea hainelor , efectuarea curățeniei în gospodărie , ...					+	100 000	15 000
9.5	Deschiderea unui centru de interese pentru persoanele de virsta a treia						5 000	5 000
	TOTAL	X	X	X	X	X	3 060 000	1 245 550

Au elaborat: 1. CHIRIAC Nina

4. LUPAȘCU Silvia

2. ȚURCANU Lucia 5. PANTEA Olesea
3. PASCARU Dumitru 6. LUPAȘCU Constantin

2.5.2 Direcția strategică: Dezvoltarea sectorului economic

Nr. d/o	Denumirea activității	Perioada (anul)					Costul pe un an (lei)	Resu Local
		2016	2017	2018	2019	2020		
1	Mentținerea în stare funcțională a Casei de Ceremonii						260 000	45 000
1.1	Îmbunătățirea condițiilor interioare în sala de festivități	+					50 000	7 500
1.2	Lucrările de conectare la :						60 000	17 500

1.2.1	Sistemul de apeduct și canalizare							10 000	10 000
1.2.2	Gaz							50 000	7 500
1.3	Construcția sistemului de încălzire interioară							100 000	15 000
1.4	Plantarea arborilor și arbuștilor pe teritoriul adiacent						+	10 000	1 000
1.5	Montarea băncilor și urnelor							20 000	2 000
1.6	Montarea unui foișor							20 000	2 000
2.	Finisarea amenajării pieții comunitare							140 000	15 000
2.1	Construcția grupului sanitar						+	20 000	2 000
2.2	Complectarea cu noi tarabe							120 000	13 000
2.2.1	Divizarea sectorului conform mărfurilor realizate							40 000	5 000
2.2.2	Amenajarea unei miniparcări							30 000	3 000
2.2.3	Montarea pavajului pe aleile centrale							50 000	5 000
3.	Îmbunătățirea condițiilor la întreprinderea de colectare a producției agricole (depozit)							1 320 000	265 000
3.1	Reparația acoperișului.						+	300 000	45 000
3.2	Divizarea sectoarelor conform categoriilor agricole :							200 000	30 000
3.2.1	Cereale						+	100 000	15 000
3.2.2	Fructe						+	50 000	7 500
3.2.3	Legume						+	50 000	7 500
3.3	Procurarea și montarea utilajului frigorifer							500 000	125 000
3.4	Termoizolarea exterioară a pereților.							100 000	15 000
3.5	Amenajarea căilor de acces pentru transportul mare auto							200 000	30 000
3.6	Conectarea la apeduct.							10 000	10 000
3.7	Încurajarea cetățenilor pentru cultivarea fructelor ,legumelor .						+	10 000	10 000
4.	Dezvoltarea sectorului agricol în comunitate							2 690 000	479 500
4.1	Plantarea în continuarea a sectoarelor cu::							1 390 000	204 500
4.1.1	Cereale 390 ha						+	360 000	50 000

4.1.2	Floarea soarelui 160 ha	+	+	+	+	+	40 000	6 000
4.1.3	Mere 34 ha		+	+	+	+	150 000	22 500
4.1.4	Prune 10 ha		+	+	+	+	300 000	45 000
4.1.5	Cireși și vișini 23 ha		+	+	+	+	500 000	75 000
4.1.6	Legume 10 ha	+	+	+	+	+	40 000	6 000
4.2	Extinderea parcului de tehnică agricolă prin procurarea:						1 300 000	275 000
4.2.1	Combinelor - 2			+			800 000	200 000
4.2.2	Tractoarelor - 2		+				350 000	52 500
4.2.3	Semănători 2 , pluguri 1		+				150 000	22 500
5.	Îmbunătățirea condițiilor la moara existentă						1 250 000	187 500
5.1	Reparația acoperișului	+					300 000	45 000
5.2	Renovarea utilajului tehnic	+					100 000	15 000
5.3	Divizarea sectoarelor conform categoriilor de producție	+					200 000	30 000
5.4	Amenajarea căilor de acces pentru transport			+			500 000	75 000
5.5	Conectarea la apeduct				+		100 000	15 000
5.6	Amenajarea teritoriului				+		50 000	7 500
6.	Susținerea și dezvoltarea afacerilor private						301 000	46 000
6.1	Deschiderea unei oloinițe	+					301 000	45 000
6.1.1	Crearea grupului de inițiativă	+					500	500
6.1.2	Identificarea unei persoane care va gestiona afacerea	+					500	500
6.1.3	Reparația, dotarea cu echipament necesar	+					300 000	45 000
7.	Transformarea localității într-o zonă turistică						1 500	1 500
7.1	Crearea grupului turistic	+					100	100
7.2	Elaborarea traseului turistic comunitar	+					400	400
7.2.1	Biserica Sf.Nicolae	+					50	50

7.2.2	Primăria	+		50	50
7.2.3	Monumentul eroilor căzuți în război	+		50	50
7.2.4	Livada contemporană	+		50	50
7.2.5	Excursie în satul vechi Chetriș	+		50	50
7.2.6	Gospodării individuale vechi	+		50	50
7.2.7	RNS Pădurea Domnească	+		100	100
7.3	Identificarea gospodăriilor individuale care vor caza turiștii	+		100	100
7.4	Constituirea traseului intercomunitar	+		500	500
7.5	Promovarea serviciilor de turism prin intermediul :			400	400
7.5.1	Pagina WEB a comunității	+		100	100
7.5.2	Diaspora comunitară	+		100	100
7.5.3	Mass-media raională și republicană	+		100	100
7.5.4	Studierea legislației despre turismului în Moldova	+		100	100
8	Îmbunătățirea calității transportului de pasageri			65 100	22 600
8.1	Renovarea stației existente	+		7 000	7 000
8.1.1	Renovarea acoperișului		+	3 000	3 000
8.1.2	Renovarea pereților	+		2 000	2 000
8.1.3	Reparația băncilor și montrea urnelor		+	2 000	2 000
8.2	Solicitarea unei rute suplimentare la ora 20.00 pe traseul Chetriș – Fălești	+		100	100
8.3	Amenajarea panoului cu graficul rutelor	+		1 000	1 000
8.4	Redeschiderea unei rute Bălți – Chetriș	+		1 000	1 000
8.5	Construirea unei noi stații lângă școală			56 000	13 500
8.5.1	Legiferarea terenului			2 000	2 000
8.5.2	Elaborarea unei schițe tehnice			4 000	4 000
8.5.3	Construcția stației de pasageri			50 000	7 500

9.	Construcția unei stații de alimentare cu combustibil și gaz						957 100	199 6	
9.1	Crearea grupului de lucru			+			100	100	
9.2	Identificarea întreprinderii care va gestiona afacerea			+			1 000	1 000	
9.3	Selectarea și legiferarea terenului pentru stația de alimentare cu combustibil și gaz			+			5 000	5 000	
9.4	Elaborarea unui proiect de construcție			+			100 000	15 000	
9.5	Elaborarea devizului de cheltuieli			+			50 000	7 500	
9.6	Construcția stației			+			500 000	125 000	
9.7	Amenajarea unei stații de reparație a automobilelor și vulcanizare					+	300 000	45 000	
9.8	Prestarea serviciilor					+	+	1 000	1 000
	TOTAL	X	X	X	X	X	6 984 700	1 254 000	

Au elaborat: 1.VOITIC Silvia

3. SACICOV Rodica

2.ROZNOVAN Ana

4. CUMPANICI Maria

2.5.3 Direcția strategică: Amenajarea comunității și protecția mediului ambiant

Nr. d/o	Denumirea activității	Perioada (anul)					Costul pe un an (lei)	Resurse
		2016	2017	2018	2019	2020		
1	Extinderea traseului de apă						991 000	149 500
1.1	Constituirea grupului de inițiativă	+					1 000	1 000
1.2	Reparații curente de apeduct la instituțiile sociale	+	+	+	+	+	50 000	7 500
1.3	Conectarea noilor gospodării și a agenților economici	+	+	+	+	+	940 000	141 000

2.	Construirea sistemului de canalizare și a stației de epurare	+	+			12 000000	1 936 000	
2.1	Crearea grupului de inițiativă	+				1 000	1 000	
2.2	Elaborarea proiectului tehnic	+				157 000	157 000	
2.3	Identificarea surselor de finanțare	+				2 000	2 000	
2.4	Construcția și conectarea instituțiilor sociale la sistemul de canalizare	+	+			5 000 000	750 000	
2.4.1	Conectarea gimnaziului ,grădiniței,Centrului de Sănătate , bibliotecii publice , primăriei , ...			+	+	5 000 000	750 000	
2.5	Conectarea gospodăriilor individuale și a agenților economici				+	+	6 840 000	1 026 000
3.	Gazificarea localității					4 135 000	879 500	
3.1	Crearea grupului de inițiativă				+		1 000	1 000
3.2	Elaborarea proiectului tehnic				+		300 000	300 000
3.3.	Identificarea surselor de finanțare					+	4 000	4 000
3.4	Construcția și conectarea instituțiilor sociale la sistemul de gazificare					+	1 000 000	150 000
3.4.1	Gimnaziu ,grădiniță,centru de sănătate , bibliotecă , primărie					+	1 000 000	150 000
3.5	Conectarea gospodăriilor individuale și a agenților economici					+	2 830 000	424 500
4.	Reparația și amenajarea drumurilor					2 035 000	335 000	
4.1	Crearea grupului de inițiativă				+		3 000	3 000
4.2	Evaluarea stării actuale a drumurilor				+		1 000	1 000
4.3	Elaborarea devizului de cheltuieli				+		30 000	30 000
4.4	Identificarea surselor financiare				+		1 000	1 000
4.5	Reparația sectoarelor de stradă					+	2 000 000	300 000
4.5.1	Centru –biserica					+	500 000	75 000
4.5.2	Cumpanici - Ciuntu					+	500 000	75 000
4.5.3	Rodnițcaia – Leahu					+	500 000	75 000

4.5.4	Cumpanici – Leahu			+	500 000	75 000
5.	Iluminarea străzilor				320 000	69 250
5.1	Crearea grupului de inițiativă	+			3 000	3 000
5.2	Evaluarea stării actuale a iluminării	+			1 000	1 000
5.3	Elaborarea devizului de cheltuieli	+			20 000	20 000
5.4	Identificarea surselor de finanțare	+			1 000	1 000
5.5	Iluminarea sectoarelor de stradă		+	+	295 000	44 250
5.5.1	Drumul național		+		100 000	15 000
5.5.2	Strada grădiniței			+	75 000	11 250
5.5.3	Centru – biserica		+		60 000	9 000
5.5.4	Centru - Rodnițchi			+	60 000	9 000
6.	Amenajarea cimitirului				28 000	28 000
6.1	Crearea grupului de inițiativă	+			500	500
6.2	Evaluarea stării actuale a cimitirului	+			500	500
6.3	Elaborarea devizului de cheltuieli	+			2 000	2 000
6.4	Identificarea surselor de finanțare	+			500	500
6.5	Realizarea lucrărilor de amenajare după cum urmează:	+				
6.5.1	Reparația gardului	+			10 000	10 000
6.5.2	Reparații curente a gardului între cimitir și biserică	+			1 000	1 000
6.5.3	Defrișarea locurilor dens înverzite	+			1 500	1 500
6.5.4	Plantarea arborilor pe marginea cimitirului	+			3 000	3 000
6.5.5	Montarea băncilor și a urnelor pentru deșeuri	+			5 000	5 000
6.5.6	Ordonarea repartizării locurilor pentru înmormântare	+			1 000	1 000
6.5.7	Montarea unui panou cu regulile de comportament în cimitir	+			3 000	3 000
7.	Amenajarea poligonului de deșeuri				12 000	12 000

7.1	Crearea grupului de inițiativă	+						500	500
7.2	Identificarea și legiferarea locului pentru deșeuri și amplasarea poligonului	+						500	500
7.3	Elaborarea schiței tehnice de amenajarea a poligonului	+						3 000	3 000
7.4	Elaborarea devizului de cheltuieli și idntificarea resurselor financiare	+						1 500	1 500
7.5	Plantarea unui gard verde Construcția drumului de acces	+						4 500	4 500
7.6	Construcția unui drum de acces		+					500	500
7.7	Devizarea poligonului în categorii de deșeuri		+					500	500
7.8	Elaborarea unui regulament de colectare , transportare și depozitare a deșeurilor	+						500	500
7.9	Informarea personală a cetățenilor contra semnătură cu regulamentul de colectare a deșeurilor	+						500	500
8.	Renovarea zonei de odihnă							49 000	49 000
8.1	Crearea grupului de inițiativă	+						500	500
8.2	Evaluarea stării actuale a parcului	+						500	500
.3	Elaborarea devizului de cheltuieli	+						2 000	2 000
8.4	Identificarea surselor financiare	+	+	+	+	+		1 000	1000
8.5	Plantarea pomilor în parc	+						10 000	10 000
8.6	Amenajarea terenului de joacă	+						15 000	15 000
8.7	Amenajarea scenei deschise	+						3 000	3 000
8.8	Amenajarea aleilor cu bănci	+						10 000	10 000
8.9	Reparația curentă a obiectelor	+	+	+	+	+		7 000	7 000
9.	Extinderea serviciilor la Intreprinderea Cominală							547 000	156 000
9.1	Deservirea poligonului de deșeuri	+	+	+	+	+		10 000	10 000

9.2	Colectarea , depozitarea deșeurilor	+	+	+	+	+	7 000	7 000
9.3	Gestionarea și întreținerea sistemului de canalizare și stației de epurare	+	+	+	+	+	8 000	8 000
9.4	Gestionarea și întreținerea apeductului	+	+	+	+	+	20 000	20 000
9.5	Deservirea drumurilor locale			+	+	+	3 000	3 000
9.6	Amenajarea cimitirului	+	+	+	+	+	12 000	12 000
9.7	Gestionarea sectorului de pădure 3,65 ha	+	+	+	+	+	1 000	1 000
9.8	Procurarea materialelor tehnice pentru reparații curente				+	+	25 000	25 000
9.9	Procurarea unui tractor cu pneuri și o remorcă					+	250 000	37 500
9.10	Procurarea unei unități de transport de dezăpezire				+		210 000	31 500
9.11	Elaborarea unui regulament de depozitare , transportare și colectare a deșeurilor	+					1 000	1 000
10.	Întreținerea funcțională a bisericii ortodoxe Sf.Ierarh Nicolae						12 000	12 000
10.1	Crearea grupului de inițiativă	+					500	500
10.2	Evaluarea stării actuale a bisericii	+					500	500
10.3	Elaborarea devizului de cheltuieli	+					2 000	2 000
10.4	Identificarea surselor de finanțare	+					1 000	1 000
10.5	Reparații curente	+	+	+	+	+	5 000	5 000
10.6	Montarea unui panou cu regulile de comportament în biserică	+					500	500
10.7	Procurarea unui complex de joacă pentru copii	+					1 000	1 000
10.8	Deschiderea unui pavilion pentru trapeze			+			500	500

TOTAL	X	X	X	X	X	20 101 000	3 598 2
--------------	----------	----------	----------	----------	----------	-------------------	----------------

Au elaborat: 1. LOGAN Oxana

3. DIACONU Zinaida

2. USIC Marina 4. ROTARI Ion

2.5.4 Direcția strategică: Dezvoltarea parteneriatului și informarea comunității

Nr. d/o	Denumirea activității	Perioada (anul)					Costul pe un an	Resu
		2016	2017	2018	2019	2020	(lei)	Local
1.	Informarea comunității prin adunări generale						2550	2550
1.1	Crearea grupului de inițiativă	+					50	50
1.2	Identificarea problemelor comune	+	+	+	+	+	500	500
1.3	Elaborarea planului grafic de desfășurare a adunărilor generale	+	+	+	+	+	500	500
1.4	Colectarea informației pentru adunările generale	+	+	+	+	+	500	500
1.5	Informarea populației despre locul și timpul desfășurării adunării generale	+	+	+	+	+	500	500
1.6	Organizarea și desfășurarea adunării generale	+	+	+	+	+	500	500
2.	Mentținerea în continuare a focus grupurilor						400	400
2.1	Implicarea focus grupurilor la realizarea planului strategic	+	+	+	+	+	100	100
2.2	Discutarea prealabilă a unor decizii ale consiliului local	+	+	+	+	+	100	100

2.3	Discutarea unor întrebări pentru adunări generale a satului	+	+	+	+	+	100	100
2.4	Implicarea focus grupurilor la implementarea unor proiecte și colectarea contribuției	+	+	+	+	+	100	100
3.	Stabilirea schimbului de experiență cu alte comunități						1 000	1 000
3.1	Crearea grupului de inițiativă	+					200	200
3.2	Identificarea potențialilor parteneri interni și externi	+	+	+	+	+	200	200
3.3	Stabilirea legăturilor cu potențialii parteneri	+	+	+	+	+	100	100
3.4	Elaborarea planului grafic a schimbului de experiență	+	+	+	+	+	100	100
3.5	Schimb de experiență în următoarele domenii	+	+	+	+	+	400	400
3.5.1	Domeniul cultural – sportiv	+	+	+	+	+	100	100
3.5.2	Domeniul educațional	+	+	+	+	+	100	100
3.5.3	Domeniul de implementare a proiectelor noi	+	+	+	+	+	100	100
3.5.4	Domeniul agrar - economic	+	+	+	+	+	100	100
4.	Editarea ziarului local						1 800	1 800
4.1	Crearea colegiului de redacție		+				50	50
4.2	Identificarea localului pentru activități		+				50	50
4.3	Elaborarea planului grafic de editare a ziarului		+	+	+	+	100	100
4.4	Colectarea materialului		+	+	+	+	200	200
4.5	Procurarea rechizitelor de birou		+	+	+	+	1 000	1 000
4.6	Editarea ziarului		+	+	+	+	200	200
4.7	Difuzarea ziarului		+	+	+	+	200	200

5.	Deschiderea radioului local							102 400	17 400
5.1	Crearea colegiului de redacție							1 000	1 000
5.2	Identificarea localului pentru activități							1 000	1 000
5.3	Procurarea tehnicii de profil							100 000	15 000
5.4	Elaborarea unui plan grafic de difuzare a emisiunilor							100	100
5.5	Colectarea și prelucrarea materialelor							100	100
5.6	Difuzarea emisiunilor							200	200
6.	Deschiderea postului de televiziune locală							5 600	5 600
6.1	Crearea echipei de redacție							100	100
6.2	Identificarea sediului							100	100
6.3	Procurarea tehnicii audio - video							5 000	5 000
6.4	Elaborarea unui plan grafic de emisie							100	100
6.5	Colectarea materialelor							100	100
6.6	Montarea materialelor							100	100
6.7	Difuzarea filmărilor video							100	100
7.	Organizarea și desfășurarea concursurilor comunitare							5 650	5 650
7.1	Crearea grupului de inițiativă							50	50
7.2	Elaborarea planului grafic de desfășurare a concursurilor							50	50
7.3	Elaborarea regulamentelor comunitare-							50	50
7.4	Inregistrarea participanților							100	100

7.5	Selectarea învingătorilor concursului	+	+	+	+	+	100	100
7.6	Desfășurarea concursului după cum urmează:	+	+	+	+	+	300	300
7.6.1	Cea mai amenajată fântină publică	+	+	+	+	+	100	100
7.6.2	Cea mai amenajată gospodărie	+	+	+	+	+	100	100
7.6.3	Cel mai amenajat sector de stradă	+	+	+	+	+	100	100
7.7	Premierea participanților la adunarea generală a satului	+	+	+	+	+	5 000	5 000
8.	Organizarea seminarelor de instruire						1 600	1 600
8.1	Crearea grupului de inițiativă	+					50	50
8.2	Stabilirea tematicii seminarelor prin intermediul sondajelor	+	+	+	+	+	50	50
8.3	Selectarea și identificarea participanților la seminarele de instruire	+	+	+	+	+	50	50
8.4	Elaborarea planului grafic de organizare și desfășurare a seminarelor de instruire	+	+	+	+	+	50	50
8.5	Colectarea informației necesare	+	+	+	+	+	200	200
8.6	Identificarea și invitarea specialiștilor din diferite domenii	+	+	+	+	+	200	200
8.7	Organizarea și desfășurarea seminarelor de instruire	+	+	+	+	+	1 000	1 000
9.	Promovarea transparenței în comunitate						25 800	25 800
9.1	Crearea grupului de inițiativă	+					100	100
9.2	Montarea panourilor informative	+					24 000	24 000
9.3	Informarea populației prin intermediul :	+	+	+	+	+	500	500
9.3.1	Televiziune	+	+	+	+	+	100	100
9.3.2	Radio	+	+	+	+	+	100	100
9.3.4	Ziar local	+	+	+	+	+	100	100

9.3.5	Focus grupurilor	+	+	+	+	+	100	100
9.3.6	Pagina WEB	+	+	+	+	+	100	100
9.4	Realizarea dreptului de participare la ședințele consiliului local	+	+	+	+	+	100	100
9.5	Informarea populației prin intermediul :	+	+	+	+	+	1 100	1 100
9.5.1	Video – conferințelor	+	+	+	+	+	100	100
9.5.2	Mass media raională și republicană	+	+	+	+	+	1 000	1 000
10.	Crearea centrului comunitar de informare și consultanță						2 300	2 300
10.1	Crearea grupului de inițiativă		+				100	100
10.2	Identificarea specialiștilor necesari		+	+	+	+	1 000	1 000
10.3	Identificarea și amenajarea localului		+	+	+	+	1 000	1 000
10.4	Informarea populației despre serviciile prestate de centru		+	+	+	+	100	100
10.5	Implicarea centrului în reînnoirea informației pe pag.WEB		+	+	+	+	100	100
11.	Asigurarea accesului lărgit la informație						3 700	3 700
11.1	Îmbunătățirea calității conexiunii la internet		+				100	100
11.2	Crearea rețelei interinstituționale la nivel de comunitate			+			100	100
11.3	Extinderea rețelei de comunicare Internet		+				200	200
11.4	Organizarea activității naționale „ Ziua ușilor deschise ” la primărie	+	+	+	+	+	100	100
11.5	Participarea activă a reprezentanților comunității la seminare , mese rotunde, traininguri la nivel raional , republican, intern	+	+	+	+	+	1 000	1 000
11.6	Schimb de experiență c u comunitățile performante	+	+	+	+	+	2 000	2 000

11.7	Deschiderea centrului comunitar de informare și consultanță		+					2 00	2 00
12.	Crearea paginii WEB							10 400	10 400
12.1	Crearea grupului de inițiativă		+					100	100
12.2	Selectarea potențialilor creatori a paginii WEB		+					100	100
12.3	Încheierea contractului de prestare a serviciilor		+					100	100
12.4	Colectarea și selectarea materialelor ce vor fi plasate pe pagina WEB		+	+	+	+		100	100
12.5	Reînnoirea periodică a informației paginii WEB		+	+	+	+		10 000	100
13.	Editarea monografiei satului Chetriș							25 100	25 100
13.1	Crearea grupului de inițiativă		+					100	100
13.2	Colectarea , selectarea și prelucrarea materialului și a informației		+	+				1 000	1 000
13.3	Contractarea unei persoane responsabile de aranjarea textuală a informației				+			3 000	3 000
13.4	Selectarea tipografiei și editarea monografiei				+			20 000	20 000
13.5	Lansarea și expedierea monografiei în bibliotecile republicii				+	+	+	1 000	1 000
	Total	X	X	X	X	X		185 750	100 750
	TOTAL PE TOATE DIRECȚIILE STRATEGICE PE 5 ANI	X	X	X	X	X		30 330 950	6 198 000

Au elaborat: 1. IVANOV Elena

4. CUMPANICI Mariana

2. GHEMU Victoria

5. GOSU

Ion

3. SOSIN Alisa

2.6 PLANUL DE ACTIVITĂȚI PENTRU PRIMUL AN (2016)

2.6.1 Direcția strategică: Dezvoltarea infrastructurii sociale

-

Nr. d/o	Denumirea activității	Trimestrul				Costul pe un an (lei)	Resursele finan	
		I	II	III	IV		Locale	Ex
		01,02,03	04,05,06	07,08,09	10,11,12			
1.	Imbunătățirea condițiilor de studiu în gimnaziu .					33 200	33 200	-
1.1	Repararea sobelor	+	+	+	+	200	200	-
1.2	Amenajarea terenului sportiv	+				10 000	10 000	-
1.3	Amenajarea terenului gimnaziului	+				5 000	5 000	-
1.4	Complectarea bibliotecii gimnaziului cu literatură artistică și metodică	+	+	+	+	3 000	3 000	-
1.5	Reparații curente	+	+	+	+	15 000	15 000	-
2.	Imbunătățirea condițiilor de lucru în grădiniță .					65 000	65 000	
2.1	Confecționarea și montarea stelajelor la depozit	+				20 000	20 000	-
2.2	Dotarea cu mobilier a sălilor de grupă	+	+			20 000	20 000	-
2.3	Amenajarea unui veceu în interior	+				10 000	10 000	-
2.4.	Conectarea la apă și canalizare	+				5 000	5 000	-
2.5	Reparații curente	+	+	+	+	10 000	10 000	-
3.	Imbunătățirea condițiilor de activitate în Centrul de Sănătate.					25 000	18 000	7 000
3.1	Reparația curentă la blocul existent	+	+	+	+	10 000	3 000	7 000
3.2	Conectarea șla apeduct și canalizare	+				5 000	5 000	-
3.3	Amenajarea unui veceu interior	+				10 000	10 000	-
4.	Amenajarea centrului cultural comunitar polifuncțional .					170 100	45 100	125 000

4.1	Crearea grupului de inițiativă	+				100	100	-
4.2	Legiferarea ca proprietate a primăriei a edificiului fostului magazin	+				2 000	2 000	-
4.3	Reparația capitală a edificiului	+	+			150 000	25 000	12
4.4	Conectarea la apeduct și canalizare	+				5 000	5 000	-
4.5	Amenajarea terenului	+				5 000	5 000	-
4.8	Promovarea anuală a festivalului tradițional „Festivalul Prieteniei ”	+	+	+	+	8 000	8 000	-
5.	Asigurarea cu cadre comunitare					10 800	10 800	-
5.1	Crearea grupului de inițiativă	+				100	100	-
5.2	Analiza situației existente	+				50	50	-
5.3	Orientarea profesională către specialitățile necesare comunității	+	+	+	+	50	50	-
5.4	Recalificarea cadrelor existente conform necesității comunității	+	+	+	+	4 800	4 800	-
5.5	Susținerea specialiștilor performanți	+	+	+	+	1 000	1 000	-
5.6	Ridicarea calificării specialiștilor existenți	+	+	+	+	4 800	4 800	-
6.	Amenajarea centrului sportiv – comunitar					3 500	3 500	-
6.1	Decizia consiliului local	+				100	100	-
6.2	Crearea grupului de inițiativă	+				100	100	-
6.3	Atribuirea și legifierea sectorului de teren pentru terenul sportiv comunitar	+				2 000	2 000	-
6.4	Elaborarea unei schițe de amenajare a terenului sportiv	+				1 000	1 000	-
6.5	Elaborarea devizului de cheltuieli	+				200	200	-
6.6	Identificarea surselor financiare	+				100	100	-
7.	Îmbunătățirea condițiilor de activitate a bibliotecii comunitare					27 200	27 200	-

7.1	Reparația ușilor și ferestrelor	+					25 000	25 000	-
7.2	Dotarea cu literatură artistică	+	+	+	+		2 000	2 000	-
7.3	Schimb de experiență bibliotecile performante din țară și peste hotare.	+	+	+	+		200	200	-
8.	Amenajarea muzeului satului						1 250	1 250	-
8.1	Colectarea și procurare exponatelor de la populație	+	+	+	+		1 250	1 250	-
9.	Îmbunătățirea și diversificarea serviciilor se asistență socială comunitară .						200	200	-
9.1	Crearea grupului de inițiativă	+					100	100	-
9.2	Analiza situației existente	+					100	100	-
	TOTAL	X	X	X	X		336 250	204 250	13

Au elaborat: 1. CHIRIAC Nina

4. LUPAȘCU Silvia

2. ȚURCANU Lucia

5. PANTEA Olesea

3. PASCARU Dumitru

6. LUPAȘCU Constantin

2.6.2 Direcția strategică: Dezvoltarea sectorului economic

Nr. d/o	Denumirea activității	Trimestrul				Costul pe un an (lei)	Resursele financiare Locale
		I 07,08,09	II 10,11,12	III 01,02,03	IV 04,05,06		
1	Menținerea în stare funcțională a casei de ceremonii					50 000	7 500
1.1	Îmbunătățirea condițiilor interioare în sala de festivități	+				50 000	7 500
2.	Îmbunătățirea condițiilor la întreprinderea de colectare a producției agricole					310 000	55 000
2.1	Reparația acoperișului.	+				300 000	45 000
2.2	Încurajarea cetățenilor pentru cultivarea fructelor ,legumelor .	+	+	+	+	10 000	10 000
3.	Dezvoltarea sectorului agricol în comunitate					440 000	62 000

3.1	Plantarea sectoarelor cu:		440 000	62 000
3.1.1	Cereale 390 ha	+	360 000	50 000
3.1.2	Floarea soarelui 160 ha	+	40 000	6 000
3.1.3	Legume 10 ha	+	40 000	6 000
4.	Îmbunătățirea condițiilor la moara existentă		600 000	90 000
4.1	Reparația acoperișului	+	300 000	45 000
4.2	Renovarea utilajului tehnic	+	100 000	15 000
4.3	Divizarea sectoarelor conform categoriilor de producție	+	200 000	30 000
5.	Susținerea și dezvoltarea afacerilor private		301 000	46 000
5.1	Deschiderea unei oloinițe	+	301 000	46 000
5.1.1	Crearea grupului de inițiativă	+	500	500
5.1.2	Identificarea unei persoane care va gestiona afacerea	+	500	500
5.1.3	Reparația, dotarea cu echipament necesar	+	300 000	45 000
6.	Transformarea localității într-o zonă turistică		1 500	1 500
6.1	Crearea grupului turistic	+	100	100
6.2	Elaborarea traseului turistic comunitar	+	400	400
6.2.1	Biserica Sf.Nicolae	+	50	50
6.2.2	Primăria	+	50	50
6.2.3	Monumentul eroilor căzuți în război	+	50	50
6.2.4	Livada contemporană	+	50	50
6.2.5	Excursie în satul vechi Chetriț	+	50	50
6.2.6	Gospodării individuale vechi	+	50	50
6.2.7	RNS Pădurea Domnească	+	100	100
6.3	Identificarea gospodăriilor individuale care vor caza turiștii	+	100	100
6.4	Constituirea traseului intercomunitar	+	500	500

6.5	Promovarea serviciilor de turism prin intermediul :					400	400	
6.5.1	Pagina WEB a comunității	+				100	100	
6.5.2	Diaspora comunitară	+				100	100	
6.5.3	Mass-media raională și republicană	+				100	100	
6.5.4	Studierea legislației despre turismului în Moldova	+				100	100	
7	Îmbunătățirea calității transportului de pasageri					4 100	4 100	
7.1	Renovarea stației existente	+				2 000	2 000	
7.1.1	Renovarea pereților	+				2 000	2 000	
7.2	Solicitarea unei rute suplimentare la ora 20.00 Chetriș – Fălești	+				100	100	
7.3	Amenajarea panoului cu graficul rutelor	+				1 000	1 000	
7.4	Redeschiderea unei rute Bălți – Chetriș	+				1 000	1 000	
	TOTAL		X	X	X	X	1 706 800	266 300

Au elaborat: 1.VOITIC Silvia

3. SACICOV Rodica

2.ROZNOVAN Ana

4. CUMPANICI Maria

2.6.3 Direcția strategică: Amenajarea comunității și protecția mediului ambiant

Nr. d/o	Denumirea activității	Trimestrul				Costul pe un an (lei)	Resursele financiare	
		I	II	III	IV		Locale	Nationale
		01,02,03	04,05,06	07,08,09	10,11,12			
1	Extinderea traseului de apă					199 000	30 700	199 000
1.1	Constituirea grupului de inițiativă	+				1 000	1 000	-
1.2	Reparații curente de apeduct la instituțiile sociale	+	+	+	+	10 000	1 500	8 500
1.3	Conectarea noilor gospodării și a agenților economici	+	+	+	+	188 000	28 200	188 000

2.	Construirea sistemului de canalizare și a stației de epurare					2 685 000	560 000	2
2.1	Crearea grupului de inițiativă	+				1 000	1 000	-
2.2	Elaborarea proiectului tehnic	+				157 000	157 000	-
2.3	Identificarea surselor de finanțare	+				2 000	2 000	-
2.4	Construcția și conectarea instituțiilor sociale la sistemul de canalizare	+	+	+	+	2 500 000	375 000	2
3.	Iluminarea străzilor							
3.1	Crearea grupului de inițiativă		+			3 000	3 000	-
3.2	Evaluarea stării actuale a iluminării		+			1 000	1 000	-
3.3	Elaborarea devizului de cheltuieli			+		20 000	20 000	-
3.4	Identificarea surselor de finanțare			+		1 000	1 000	-
4.	Amenajarea cimitirului					28 000	28 000	-
4.1	Crearea grupului de inițiativă	+				500	500	-
4.2	Evaluarea stării actuale a cimitirului	+				500	500	-
4.3	Elaborarea devizului de cheltuieli			+		2 000	2 000	-
4.4	Identificarea surselor de finanțare			+		500	500	-
4.5	Realizarea lucrărilor de amenajare după cum urmează:							
4.5.1	Reparația gardului				+	10 000	10 000	-
4.5.2	Reparații curente a gardului între cimitir și biserică				+	1 000	1 000	-
4.5.3	Defrișarea locurilor dens înverzite	+				1 500	1 500	-
4.5.4	Plantarea arborilor pe marginea cimitirului				+	3 000	3 000	-
4.5.5	Montrea băncilor și a urnelor pentru deșeuri				+	5 000	5 000	-
4.5.6	Ordonarea repartizării locurilor pentru înmormântare	+	+	+	+	1 000	1 000	-
4.5.7	Montarea unui panou cu regulile de comportament în cimitir				+	3 000	3 000	-
5.	Amenajarea poligonului de deșeuri					11 000	11 000	-
5.1	Crearea grupului de inițiativă	+				500	500	-
5.2	Identificarea și legiferarea locului pentru deșeuri și amplasarea poligonului				+	500	500	-

5.3	Elaborarea schiței tehnice de amenajarea a poligonului		+					3 000	3 000	-
5.4	Elaborarea devizului de cheltuieli și identificarea resurselor financiare		+					1 500	1 500	-
5.5	Plantarea unui gard verde Construcția drumului de acces		+					4 500	4 500	-
5.6	Elaborarea unui regulament de colectare , transportare și depozitare a deșeurilor		+					500	500	-
5.7	Informarea personală a cetățenilor contra semnătură cu regulamentul de colectare a deșeurilor		+					500	500	-
6.	Renovarea zonei de odihnă							42 650	42 650	
6.1	Crearea grupului de inițiativă		+					500	500	-
6.2	Evaluarea stării actuale a parcului		+					500	500	-
6.3	Elaborarea devizului de cheltuieli		+					2 000	2 000	-
6.4	Identificarea surselor financiare		+					250	250	-
6.5	Plantarea pomilor în parc		+					10 000	10 000	-
6.6	Amenajarea terenului de joacă		+					15 000	15 000	-
6.7	Amenajarea scenei deschise		+					3 000	3 000	-
6.8	Amenajarea aleilor cu bănci					+		10 000	10 000	-
6.9	Reparația curentă a obiectelor					+	+	1 400	1 400	-
7.	Extinderea serviciilor la Intreprinderea Cominală							13 650	13 650	
7.1	Deservirea poligonului de deșeuri		+	+	+	+		2 000	2 000	-
7.2	Colectarea , depozitarea deșeurilor		+	+	+	+		1 400	1 400	-
7.3	Gestionarea și întreținerea sistemului de canalizare și stației de epurare		+	+	+	+		1 600	1 600	-
7.4	Gestionarea și întreținerea apeductului		+	+	+	+		5 000	5 000	-
7.6	Amenajarea cimitirului		+	+	+	+		2 400	2 400	-

7.7	Gestionarea sectorului de pădure 3,65 ha	+	+	+	+	250	250	-
7.8	Elaborarea unui regulament de depozitare , transportare și colectare a deșeurilor		+			1 000	1 000	-
8.	Întreținerea funcțională a bisericii ortodoxe Sf.Ierarh Nicolae					6 500	6 500	-
8.1	Crearea grupului de inițiativă	+				500	500	-
8.2	Evaluarea stării actuale a bisericii	+				500	500	-
8.3	Elaborarea devizului de cheltuieli		+			2 000	2 000	-
8.4	Identificarea surselor de finanțare		+			1 000	1 000	-
8.5	Reparații curente			+	+	1 000	1 000	-
8.6	Montarea unui panou cu regulile de comportament în biserică			+		500	500	-
8.7	Procurarea unui complex de joacă pentru copii				+	1 000	1 000	-
	TOTAL	X	X	X	X	2 985 800	692 500	2

Au elaborat: 1. LOGAN Oxana

3. DIACONU Zinaida

2. USIC Marina 4. ROTARI Ion

3. **2.6.4 Direcția strategică: Dezvoltarea parteneriatului și informarea comunității**

Nr. d/o	Denumirea activității	TRIMESTRUL				Costul pe un an (lei)	Resurse Locale
		I	II	III	IV		
		01,02,03	04,05,06	07,08,09	10,11,12		
1.	Informarea comunității prin adunări generale					550	550
1.1	Crearea grupului de inițiativă	+				50	50
1.2	Identificarea problemelor comune	+	+	+	+	100	100
1.3	Elaborarea planului grafic de desfășurare a adunărilor generale	+	+	+	+	100	100
1.4	Colectarea informației pentru adunările generale	+	+	+	+	100	100
1.5	Informarea populației despre locul și timpul desfășurării adunării generale	+	+	+	+	100	100

1.6	Organizarea și desfășurarea adunării generale	+	+	+	+	100	100
2.	Menținerea în continuare a focus grupurilor					80	80
2.1	Implicarea focus grupurilor la realizarea planului strategic	+	+	+	+	20	20
2.2	Discutarea prealabilă a unor decizii ale consiliului local	+	+	+	+	20	20
2.3	Discutarea unor întrebări pentru adunări generale a satului	+	+	+	+	20	20
2.4	Implicarea focus grupurilor la implementarea unor proiecte și colectarea contribuției	+	+	+	+	20	20
3.	Stabilirea schimbului de experiență cu alte comunități					370	370
3.1	Crearea grupului de inițiativă	+				200	200
3.2	Identificarea potențialilor parteneri interni și externi	+	+	+	+	50	50
3.3	Stabilirea legăturilor cu potențialii parteneri	+	+	+	+	20	20
3.4	Elaborarea planului grafic a schimbului de experiență	+	+	+	+	20	20
3.5	Schimb de experiență în următoarele domenii	+	+	+	+	80	80
3.5.1	Domeniul cultural – sportiv	+	+	+	+	20	20
3.5.2	Domeniul educațional	+	+	+	+	20	20
3.5.3	Domeniul de implementare a proiectelor noi	+	+	+	+	20	20
3.5.4	Domeniul agrar - economic	+	+	+	+	20	20
4.	Organizarea și desfășurarea concursurilor comunitare					1 170	1 170
4.1	Crearea grupului de inițiativă	+				50	50
4.2	Elaborarea planului grafic de desfășurare a concursurilor	+	+	+	+	10	10

4.3	Elaborarea regulamentelor comunitare-	+	+	+	+	10	10
4.4	Inregistrarea participanților	+	+	+	+	20	20
4.5	Selectarea învingătorilor concursului	+	+	+	+	20	20
4.6	Desfășurarea concursului după cum urmează:	+	+	+	+	60	60
4.6.1	Cea mai amenajată fântână publică	+	+	+	+	20	20
4.6.2	Cea mai amenajată gospodărie	+	+	+	+	20	20
4.6.3	Cel mai amenajat sector de stradă	+	+	+	+	20	20
4.7	Premierea participanților la adunarea generală a satului	+	+	+	+	1 000	1 000
5.	Organizarea seminarelor de instruire					360	360
5.1	Crearea grupului de inițiativă	+				50	50
5.2	Stabilirea tematicii seminarelor prin intermediul sondajelor	+	+	+	+	10	10
5.3	Selectarea și identificarea participanților la seminarele de instruire	+	+	+	+	10	10
5.4	Elaborarea planului grafic de organizare și desfășurare a seminarelor de instruire	+	+	+	+	10	10
5.5	Colectarea informației necesare	+	+	+	+	40	40
5.6	Identificarea și invitarea specialiștilor din diferite domenii	+	+	+	+	40	40
5.7	Organizarea și desfășurarea seminarelor de instruire	+	+	+	+	200	200
6.	Promovarea transparenței în comunitate					24 440	24 440
6.1	Crearea grupului de inițiativă	+				100	100
6.2	Montarea panourilor informative	+				24 000	24 000
6.3	Informarea populației prin intermediul :	+	+	+	+	100	100
6.3.1	Televiziune	+	+	+	+	20	20

6.3.2	Radio	+	+	+	+	20	20
6.3.3	Ziar local	+	+	+	+	20	20
6.3.4	Focus grupurilor	+	+	+	+	20	20
6.3.5	Pagina WEB	+	+	+	+	20	20
6.4	Realizarea dreptului de participare la ședințele consiliului local	+	+	+	+	20	20
6.5	Informarea populației prin intermediul :	+	+	+	+	220	220
6.5.1	Video – conferințelor	+	+	+	+	20	20
6.5.2	Mass media raională și republicană	+	+	+	+	200	200
7.	Asigurarea accesului lărgit la informație					620	620
7.4	Organizarea activității naționale „ Ziua ușilor deschise ” la primărie	+	+	+	+	20	20
7.5	Participarea activă a reprezentanților comunității la seminare , mese rotunde, traininguri la nivel raional , republican, intern	+	+	+	+	200	200
7.6	Schimb de experiență c u comunitățile performante	+	+	+	+	400	400
8.	Editarea monografiei satului Chetriș					600	600
8.1	Crearea grupului de inițiativă	+				100	100
8.2	Colectarea , selectarea și prelucrarea materialului și a informației	+	+			500	500
	Total	X	X	X	X	28 190	28 190
	TOTAL PE TOATE DIRECȚIILE STRATEGICE PE ANUL 2016	X	X	X	X	5 057 040	1 191 240

Au elaborat: 1. IVANOV Elena

4. CUMPANICI Mariana

2. GHEMU Victoria

5. GOSU

Ion

3. SOSIN Alisa

Analiza riscurilor

Realizarea Strategiei poate fi distorsionată de anumite riscuri. Pentru aplanarea situațiilor de risc pe parcursul implementării Strategiei și ținând cont atât de probabilitatea apariției acestora, cât și a impactului acestora vor fi realizate următoarele acțiuni:

Riscuri	Acțiuni de preîntâmpinare
Insuficiența resurselor financiare	Participare la concursuri de proiecte
	Crearea condițiilor de dezvoltare a societății civile
	Dezvoltare de parteneriate din țară și de peste hotare
	Contribuția populației
	Cooptarea donatorilor Organizarea audierilor publice
Indiferența populației	Organizarea adunărilor generale a populației
	Organizarea meselor rotunde și a ședințelor tematice
	Desfășurarea concursurilor comunitare
	Promovarea exemplelor de succes Crearea noilor locuri de muncă
Migrația populației	Sporirea calității serviciilor
	Îmbunătățirea infrastructurii
	Sușinea și încurajarea afacerilor private Editarea ziarului local
Informarea redusă a populației	Plasarea avizelor informaționale
	Publicarea buletinelor informaționale
	Montarea panourilor de informare Colaborarea cu instituțiile de învățământ
	Motivarea specialiștilor
Asigurare slabă cu specialiști	Dezvoltarea instruirii interne
	Captare de experți din interior și exterior
	Planificarea necesităților de cadre

	Negocieri prealabile cu autoritățile publice
Conlucrare timidă cu autoritățile administrației publice centrale și raionale	Consolidarea relațiilor între autorități Colaborarea cu autoritățile publice
	Implicarea experților naționali și internaționali

Monitorizare, evaluare și audit:

3.1 Etapele de monitorizare

Strategia de Dezvoltare Socio-Economică a comunității Chetriș trebuie să ia în considerație necesitatea unui proces de evaluare coerent a proiectelor și rezultatelor vizate. Evaluarea trebuie să se bazeze pe elemente structurale serioase și să fie realizată de grupuri specializate pe domenii de interes. Efortul de evaluare trebuie să țină seama de caracteristicile comunității și să aibă un caracter permanent (care să includă și monitorizare nu doar evaluări finale).

Pentru programele cu o desfășurare mai îndelungată de timp se impune efectuarea unei analize intermediare, care să ne spună în ce măsură operațiunile programului merg bine și la timp, precum și în ce măsură sunt îndeplinite obiectivele Planului strategic. În baza acestei evaluări se pot impune modificări ale Strategiei și implementarea acestor modificări.

La încheierea Planului Strategic sau a unui ciclu se va efectua o evaluare sumativă (orientată spre performanța Strategiei, valoarea ei pentru societate), care să ne spună în ce măsură poate sau trebuie să fie continuată.

Forma de evaluare recomandată este aceea participativă, în care sunt implicate toate părțile implicate în Strategie (beneficiarii, Comitetul Local care a implementat Strategia, partenerii și finanțatorii Planului Strategic).

Avantajele acestei abordări sunt:

- accent pe participanți;
- gamă largă de beneficiari care participă;
- scopul este învățarea;
- metode de apreciere rapidă;
- participanții din exterior vin în calitate de facilitatori.

3.2 Indicatori ai programelor

Indicatorii unui program pot fi definiți drept orice valori care pot fi calculate sau măsurate și care ne pot da informații despre gradul de succes al îndeplinirii obiectivelor unui program.

Obiectivele sunt așteptări exprimate în termeni cantitativi (de exemplu, se așteaptă o creștere economică anuală de 5%) iar indicatorii sunt măsurători reale, sunt fapte (indicatorul creștere economică se măsoară la trecerea unui an de la anunțarea obiectivului; dacă este mai mare sau egal cu 5%, obiectivul a fost îndeplinit).

DISPOZIȚIE s.Chetriș 21 noiembrie 2015 nr.25 b

Cu privire la organizarea și desfășurarea focus - grupurilor de identificare a problemelor prioritare pentru a fi incluse în Planul Strategic de Dezvoltare Social - Economică a comunei pe o perioadă de 5 ani .

Întru necesitatea organizării și petrecerii Atelierului de instruire și elaborare a Planului Strategic de Dezvoltare Social - Economică a comunei pe o perioadă de 5 ani , în baza art.29 (1) din Legea privind administrația publică locală nr. 436 – XV din 28 decembrie 2006 cu modificările și completările ulterioare **DISPUN** :

1. Se constituie următoarele focus – grupuri după cum urmează :
2.
 - Focus – grupul APL (angajații primăriei și consilierii locali) ;
 - Focus – grupul profesorilor și părinților de la gimnaziu ;
 - Focus – grupul educatorilor și părinților de la grădiniță ;
 - Focus – grupul deținătorilor de terenuri agricole și agenții economici ;
 - Focus – grupul tineretului din comunitate ;
 - Focus – grupul reprezentanților societății civile (ONG , biserică) ;
 - Focus – grupul persoanelor în etate din comunitate .
3. Ședințele focus- grupurilor vor fi convocate conform graficului anexat .
4. La ședința fiecărui Focus – grup va fi ales un reprezentant în Comitetul de Dezvoltare Locală , care va prezenta Primarului procesul – verbal al ședinței focus – grupului .
5. Executarea prezentei dispoziții se atribuie Dnei Elena Ivanov , - secretarul consiliului local Chetriș .
6. Controlul pentru îndeplinirea prezentei dispoziții se atribuie Dnei Zinaida Diaconu – primarul c.Chetriș .

Primar _____ Zinaida Diaconu

(semnătura)

Anexa 1

la Dispoziția primarului nr. 25 b

din 21.11.2015

GRAFICUL

de convocare a Ședințelor focus - grupurilor

în cadrul organizării și petrecerii Atelierului de instruire și elaborare a Planului Strategic de Dezvoltare Social - Economică a comunei pe o perioadă de 5 ani

Nr. d.o.	Focus – grupul	Data petrecerii ședințelor
	Focus – grupul APL (angajații primăriei și consilierii locali)	21.11
	Focus – grupul profesorilor și părinților de la gimnaziu	22.11
	Focus – grupul educatorilor și părinților de la grădiniță	23.11
	Focus – grupul deținătorilor de terenuri agricole și agenții economici	23.11
	Focus – grupul tineretului din comunitate	24.11
	Focus – grupul reprezentanților societății civile (ONG , biserică)	24.11
	Focus – grupul persoanelor în etate din comunitate	25.11

Anexa nr. 2

DISPOZIȚIE s.Chetriș 1 decembrie 2015 nr.27 b

Cu privire la organizarea și petrecerea seminarului de instruire și elaborare a în Planul Strategic de Dezvoltare Social - Economică a comunei pe o perioadă de 5 ani .

Întru necesitatea organizării și petrecerii seminarului de instruire și elaborare a în Planul Strategic de Dezvoltare Social - Economică a comunei pe o perioadă de 5 ani .

, în baza art.29 (1) din Legea privind administrația publică locală nr. 436 – XV din 28 decembrie 2006 cu modificările și completările ulterioare **DISPUN** :

1. Pe data de 01.03.2016 și 02.03.2016 , ora 9.00 – 16.00 în incinta gimnaziului Chetriș se va petrece seminarului de instruire și elaborare a în Planul Strategic de Dezvoltare Social - Economică a comunei pe o perioadă de 5 ani cu participarea a 20 persoane . (lista se anexează)

1. Seminarul de va finaliza cu elaborarea Planului Strategic de Dezvoltare Social - Economică a comunei pe o perioadă de 5 ani .

1. Executarea prezentei dispoziții se atribuie Dnei Elena Ivanov - secretarul consiliului local Chetriș .

1. Controlul pentru îndeplinirea prezentei dispoziții se atribuie Dnei Zinaida Diaconu – primarul c.Chetriș .

Primar _____ Zinaida Diaconu
(semnătura)

Anexa 1

la Dispoziția primarului nr. 27 b

din 01.12.2015

LISTA persoanelor , care vor participa la seminarului de instruire
și elaborare a în Planul Statagic de Dezvoltare Social – Economic
a comunei pe o perioadă de 5 ani

(Comitetul de Dezvoltare Locală)

1. Zinaida Diaconu - primarul c.Chetriș
2. Elena Ivanov – secretarul Consiliului local Chetriș
3. Angela Rusu - contabil șef primăria Chetriș
4. Olga Dogotari – contabil primăria Chetriș
5. Rodica Sacicov – specialist primăria Chetriș
6. Ivan Rotari - specialist primăria Chetriș
7. Natalia Gherman – directorul gimnaziului
8. Silvia Lupașcu – șef biblioteca comunală
9. Olesea Pantea – asistent social comunitar
10. Ion Jornea - director SRL „ Gruprijor – Agro ”
11. Ruslan Bistrița - consilier
12. Victoria Ghemu – director grădiniță
13. Olesea Mamai - pedagog
14. Mariana Cumpanici – pedagog
15. Mariana Cumpanici – lucrător tehnic gimnaziu
16. Oxana Logan – consilier

17. Liudmila Tabîrța – consilier
18. Maria Cumpanici – asistent medical CS Chetriș
19. Sergiu Cumpanici – paznic primăria Chetriș
20. Lidia Rusu – consilier
21. Lucia Țurcanu – educator
22. Constantin Lupașcu – student colegiu pedagogic Călărași (profesor)

Primar _____ Zinaida Diaconu

(semnătura)

Anexa nr. 3

DECIZIE nr. 2 / 1

din ___ mai 2016

„Cu privire la aprobarea Planului

Strategic de dezvoltare social- economic

al comunei Chetriș pentru anii 2016 - 2020”

În conformitate cu Art. 14 (1,2), lit.(p), Legea nr. 436 – XVI din 28.12.2006, privind administrația publică locală, Consiliul local Zăluceni

DE C I D E :

1. Se aprobă Planul Strategic de dezvoltare social- economic al comunei Chetriș pentru anii 2016 -2020. (Anexa nr. 1)

Președintele ședinței

Secretarul Consiliului local

Chetriș

/ Elena IVANOV /

[1] Legea nr.68 pentru aprobarea Strategiei naționale de descentralizare și a Planului de acțiuni privind implementarea Strategiei de descentralizare pentru anii 2012-2015, Monitorul Oficial nr. 143-148 din 13.07.2012

[\[2\]](#) Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova cu privire la Strategia energetică a Republicii Moldova pînă în anul 2030, Monitorul Oficial nr. 27-30 din 08.02.2013

[\[3\]](#) Hhotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 685 din 13.09.2012